

محمد گنجی

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: شیمی دهم ساده

۱۲

۱۰

۶

۴

پاسخ: ۲ گزینه

$$\text{جرم حل شورنده} = \frac{\text{درصد جرمی}}{\text{جرم محلول}} \times 100 \rightarrow 15 = \frac{x}{\frac{40}{100}} \times 100 \rightarrow x = 6\text{g}$$

۱ کدام ماده، از دسته‌ی الکترولیت‌های قوی است؟

CH₃COOH

NH₃

HF

HCl

پاسخ: ۱ گزینه

۲ محلول کدام ماده در آب، نمونه‌ای از یک محلول غیرالکترولیت است؟

هیدروکسید سدیم

کلرید هیدروژن

آمونیاک

قند

پاسخ: ۱ گزینه

چون در آب به صورت کاملاً مولکولی حل می‌شود و تفکیک یونی نمی‌شود.

۳ در واکنش کلسیم هیدروکسید با فسفریک اسید، برای تولید ۲,۰ مول کلسیم فسفات چند مول کلسیم هیدروکسید لازم است؟

۱,۲

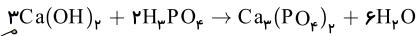
۰,۴

۰,۶

۰,۲

پاسخ: ۲ گزینه

اول باید معادله‌ی واکنش را نوشت و آن را موازنه کرد:

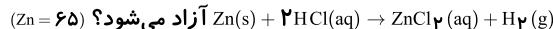

$$\text{?mol Ca(OH)}_2 = 0,2\text{mol Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \times \frac{3\text{mol Ca(OH)}_2}{1\text{mol Ca}_3(\text{PO}_4)_2} = 0,6\text{mol Ca(OH)}_2$$

روش دوم:

$$\frac{2\text{Ca(OH)}_2}{3} \sim \frac{\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2}{1} \quad x = 0,6\text{mol Ca(OH)}_2$$

۴ از واکنش ۰,۶۵ گرم فلز روی با محلول هیدروکلریک اسید، چند میلی‌لیتر گاز H₂ در شرایط استاندارد (STP) مطابق واکنش آزاد می‌شود؟ (Zn = ۶۵)

۲۲۴۰۰

۱۴۵۶

۰,۲۲۴

۲۲۴

پاسخ: ۱ گزینه

روش اول:

$$\frac{\text{Zn}}{65\text{g}} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{ZnCl}_2 + \text{H}_2 \quad \text{ml}=?$$

$$0,65\text{g Zn} \times \frac{1\text{mol Zn}}{65\text{g Zn}} \times \frac{1\text{mol H}_2}{1\text{mol Zn}} \times \frac{22400\text{ml}}{1\text{mol H}_2} \Rightarrow 224\text{ml H}_2$$

روش دوم: تستی: در این روش برای معلوم و مجھول، تناسب‌های مناسب انتخاب کرده و مساوی قرار می‌دهیم.

$$\frac{\text{گرم}}{\text{ضریب} \times \text{جرم مولی}} = \frac{\text{میلی لیتر}}{\text{ضریب} \times 22400 \times 1} \Rightarrow \frac{0,65\text{g}}{65 \times 1} = \frac{\text{ml}}{22400 \times 1} \Rightarrow \text{ml} = 224$$

۵ در واکنش Na₃CO₃ + C + N₂ → NaCN + CO مجموع ضرایب فراورده‌ها پس از موازنه کدام است؟

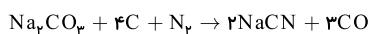
۷

۶

۵

۴

پاسخ: ۲ گزینه

محمد گنجی

۷ ☆ قابلیت حل شدن گاز معمولاً بر اثر:

- ۱ افزایش فشار و کاهش دما، افزایش می یابد.
- ۲ افزایش فشار و کاهش دما، افزایش می یابد.
- ۳ کاهش فشار و کاهش دما، افزایش می یابد.
- ۴ کاهش فشار و افزایش دما، افزایش می یابد.

پاسخ: ۱ گزینه ۱

انحلال گازها در آب، با کاهش دما و افزایش فشار بیش تر می شود.

۸ ☆ در ساختارهای لوویس، نشان داده می شوند.

- ۱ پیوندهای کوالانسی فقط به وسیلهٔ خط‌های کوتاه
- ۲ هسته و الکترون‌های لایه‌ی ظرفیت به وسیلهٔ نماد شیمیایی عنصر
- ۳ هسته و الکترون‌های بیرونی ترین زیرلایه به وسیلهٔ نماد شیمیایی عنصر
- ۴ جفت الکترون‌های ناپیوندی را به وسیلهٔ جفت نقطه‌هایی در کنار نماد شیمیایی عنصر

پاسخ: ۴ گزینه ۴

در ساختارهای لوویس، هسته و الکترون‌های لایه‌ی درونی به وسیلهٔ نماد شیمیایی عنصر و پیوندهای کوالانسی به وسیلهٔ جفت نقطه‌ها یا خط‌های کوتاه نشان داده می شوند. جفت الکترون‌های ناپیوندی را به وسیلهٔ جفت نقطه‌هایی در کنار نماد شیمیایی عنصر نمایش می دهند.

۹ ☆ در نام گذاری کدام ترکیب مولکولی با استفاده از پیش‌وند، از نام کامل عنصرها استفاده می شود؟

پاسخ: ۱ گزینه ۱

نام ترکیب‌های N_2O_2 ، S_2N_4 ، CS_2 ، S_2Cl_2 با استفاده از پیش‌وند عبارت است از: «دی گوگرد دی سولفید، کربن دی سولفید، تتراؤگردد تترانیترید و دی نیتروژن دی اکسید». همان‌طور که مشاهده می شود تنها در S_2Cl_2 از نام کامل عنصرها (گوگرد و کلر) استفاده شده، اما در سایر گزینه‌ها از ریشه‌ی نام عنصرها («سولف» در کربن دی سولفید، «نیتر» در تتراؤگردد تترانیترید و «اکس» در دی نیتروژن دی اکسید) استفاده شده است.

۱۰ ☆ در نام گذاری کدام ترکیب مولکولی با استفاده از پیش‌وند، از نام کامل عنصرها استفاده نمی شود؟

پاسخ: ۳ گزینه ۳

نام P_2O_5 ، «تترافسفور هگزا اکسید» است. همان‌طور که مشاهده می شود، در نام گذاری این ترکیب با استفاده از پیش‌وند، از نام کامل عنصر اکسیژن استفاده نشده، بلکه از ریشه‌ی نام عنصر اکسیژن استفاده شده است.

۱۱ ☆ در ساختارهای لوویس، به وسیلهٔ نماد شیمیایی عنصر و به وسیلهٔ نشان داده می شوند.

۱ الکترون‌های لایه‌ی درونی - جفت الکترون‌های ناپیوندی - جفت نقطه‌ها

۲ الکترون‌های لایه‌ی درونی - جفت الکترون‌های ناپیوندی - جفت نقطه‌ها یا خط‌های کوتاه

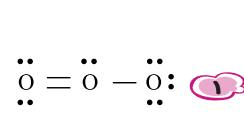
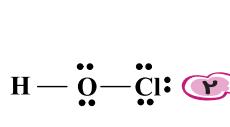
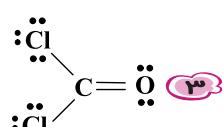
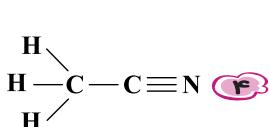
۳ هسته و الکترون‌های لایه‌ی درونی - پیوندهای کوالانسی، فقط خط‌های کوتاه

۴ هسته و الکترون‌های لایه‌ی درونی - پیوندهای کوالانسی - جفت نقطه‌ها یا خط‌های کوتاه

پاسخ: ۴ گزینه ۴

در ساختارهای لوویس هسته و الکترون‌های لایه‌ی درونی به وسیلهٔ نماد شیمیایی عنصر و پیوندهای کوالانسی به وسیلهٔ جفت نقطه‌ها یا خط‌های کوتاه نشان داده می شوند.

۱۲ ☆ مدل الکترون - نقطه‌ای برای نمونه‌های زیر درست است به جز (المپیاد شیمی - ۱۳۷۲)

پاسخ: ۴ گزینه ۴

در مدل الکترون - نقطه‌ای رسم شده برای مولکول CH_3CN ، اتم نیتروژن اوکتت نبوده و باید یک جفت الکترون ناپیوندی داشته باشد.

۱۳ ★ در هنگام مهبانگ، گازهای تشکیل شده، متراکم شدن و مجموعه‌های گازی، مانند را ایجاد کردند که سبب تولید ستاره‌ها و گهکشان‌ها شد.

۲ نیتروژن و اکسیژن – سحابی عقاب

۳ هیدروژن و هلیم – گهکشان عقاب

۱ هیدروژن و هلیم – سحابی عقاب

۲ نیتروژن و اکسیژن – گهکشان عقاب

پاسخ: ۱

در مهبانگ پس از پدید آمدن ذره‌های زیراتومی مانند الکترون، نوترون و پروتون عنصرهای هیدروژن و هلیم بوجود آمدند و با گذشت زمان و کاهش دما، این گازهای تولید شده متراکم شد و مجموعه‌های گازی به نام سحابی ایجاد کرد. بعدها این سحابی‌ها سبب پیدایش ستاره‌ها و گهکشان‌ها شد.

۱۴ ★ تفاوت در و ستارگان بیانگر تفاوت در عناصر تشکیل‌دهنده آن‌هاست و هرچه آن‌ها باشد، شرایط تشکیل عناصر سنگین‌تر در آن‌ها فراهم می‌شود.

۲ اندازه – سرعت – اندازه – بزرگتر

۳ اندازه – دمای – دمای – بیش تر

۱ اندازه – دمای – سرعت – کمتر

۲ سرعت – اندازه – سرعت – بیش تر

پاسخ: ۳

دما و اندازه‌ی هر ستاره تعیین می‌کند که چه عنصرهایی باید در آن ستاره ساخته شود. هرچه دمای ستاره بیشتر باشد، شرایط تشکیل عنصرهای سنگین‌تر فراهم می‌شود.

۱۵ ★ کدام دو ذره تعداد الکترون برابری دارند؟

۱۷ Cl⁻ و ۳۷ Cl

۱۶

۲۲ Ti و ۲۰ Ca²⁺

۲۰

۷ N³⁻ و ۱۲ Mg²⁺

۲

۱۱ Na⁺ و ۱۹ K⁺

۱

پاسخ: ۲

$$_{\gamma}N^{3-} : e = \gamma + 3 = 10 , \quad _{12}Mg^{2+} : e = 12 - 2 = 10$$

۱۶ ★ کدام یک از گزینه‌ها، جمله‌ی زیر را به درستی کامل می‌کند?
در ایزوتوپ‌ها عدد جرمی یکسان است.

۱ عدد جرمی یکسان است.

۲ مجموع پروتون و الکترون برابر با عدد جرمی است.

۳ گزینه ۲

پاسخ:

ایزوتوپ‌های یک اتم دارای عدد اتمی یکسان (Z) و عدد جرمی (A) متفاوت هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۴ پس تعداد پروتون‌ها برابر است. (رد گزینه‌ی ۱ و تأیید گزینه‌ی ۲)

۵ مجموع پروتون و نوترون را عدد جرمی می‌گویند (رد گزینه‌ی ۳)

۶ هسته‌های ناپایدار با گذشت زمان تغییر می‌کنند. (رد گزینه‌ی ۴)

۱۷ ★ کدام یک از گزینه‌ها، جمله‌ی زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند?
..... سیاره مشتری از سیاره زمین است.«

۱ شعاع – بیش تر

۲ درصد فراوانی عنصر اکسیژن در – کم تر

۳ گزینه ۴

پاسخ:

باتوجه به خود را بیازماید صفحه‌ی ۳ کتاب درسی گزینه‌ی (۴) نادرست است.

۱۸ ★ کدام یک از کاربردهای رادیوایزوتوپ‌ها نیست؟

۲ تولید انرژی الکتریکی

۲

۳ تصویربرداری

۱ ساخت اعضای مصنوعی

۱ گزینه ۱

پاسخ:

۴ ساخت اعضای مصنوعی از کاربردهای رادیوایزوتوپ‌ها نمی‌باشد.

محمد گنجی

۱۹ کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱ توده های سرطانی یاخته هایی هستند که توانایی رشد کردن ندارند.
- ۲ به گلوکز حاوی اتم پر توزا، گلوکز نشان دار می گویند.
- ۳ اتم ^{59}Fe یک رادیواپزوتوب است که برای عکس برداری از دستگاه گردش خون استفاده می شود.
- ۴ پسماند راکتورهای اتمی هنوز خاصیت پرتوزایی دارد و خطرناک است.

پاسخ: ۱ گزینه ۱

توده های سرطانی، یاخته هایی هستند که رشد غیر عادی و سریع دارند.

۲۰ کدام یک از موارد زیر در مورد ایزوتوپ های منیزیم نادرست است؟

- ۱ تعداد نوترون های منیزیم می تواند ۱۲ و یا ۱۳ باشد.
- ۲ ایزوتوپ های آن خواص شیمیایی بکسان و خواص فیزیکی وابسته به جرم متفاوتی دارند.
- ۳ در جدول تناوبی عنصر، هر ایزوتوپ منیزیم، در خانه منحصر به فردی قرار دارد.
- ۴ بیشترین درصد فراوانی ایزوتوپ های منیزیم در یک نمونه طبیعی مربوط به عنصر منیزیم با عدد جرمی ۲۴ است.

پاسخ: ۳ گزینه ۳

ایزوتوپ (هم مکان) برای یک اتم دارای یک خانه در جدول تناوبی هستند.

۲۱ کدام یک از عبارت های زیر نادرست است؟

- ۱ گازهای هیدروژن و هلیم تولید شده پس از مهبانگ، با گذشت زمان و سرد شدن، متراکم شده و سحابی را ایجاد کرده اند.
- ۲ در داخل ستاره ها بر اثر انجام واکنش های هسته ای، عنصرهای سبک به عنصرهای سنگین تر تبدیل می شوند.
- ۳ انرژی آزاد شده هنگام تبدیل هیدروژن به هلیم را می توان از رابطه $E = mc^2$ محاسبه کرد.
- ۴ هرچه اندازه هی ستاره بزرگ تر باشد عنصرهای سنگین تری درون آن ها ساخته می شود.

پاسخ: ۴ گزینه ۴

هرچه دمای ستاره بیشتر باشد، شرایط تشکیل عنصرهای سنگین تر فراهم می شود.

۲۲ در جدول دوره ای عناصر که در هر خانه یک عنصر معین قرار دارد. کدام یک از اطلاعات شیمیایی آن عنصر در آن خانه نشان داده نمی شود؟

۱ عدد اتمی	۲ جرم اتمی میانگین	۳ نماد شیمیایی	۴ عدد جرمی
- پاسخ: ۴ گزینه ۴

طبق توضیحات صفحه ۱۲ کتاب درسی، عدد اتمی، نماد شیمیایی و جرم اتمی میانگین و نام عنصر نشان داده می شود.

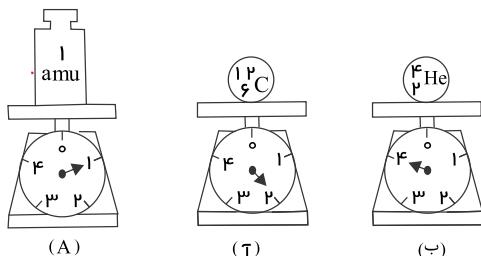
۲۳ در خصوص جدول دوره ای عناصر کدام یک از گزینه های زیر نادرست است؟

- ۱ در جدول دوره ای ۷ دوره و ۱۸ گروه (ستون) قرار دارد.
- ۲ طولانی ترین دوره ای جدول، دوره ای ششم و هفتم جدول با ۳۲ عنصر هستند.
- ۳ از روی جدول عناصر نمی توان به تعداد ذره های زیراتومی یک عنصر پی برد.
- ۴ هر عنصر را با نماد ویژه ای نمایش می دهند که می تواند یک یا دو حرفی باشد.

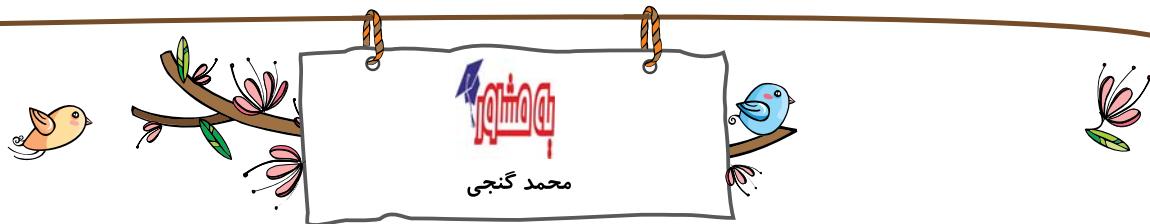
پاسخ: ۳ گزینه ۳

در جدول تناوبی به کمک عدد اتمی (Z) و جرم اتمی میانگین می توان ذره های زیراتومی (الکترون، پروتون و نوترون) را بدست آورد.

۲۴ با توجه به شکل A، کدام مورد از ترازووها عدد نادرستی را نشان می دهد و مقدار درست آن چقدر است؟

- ۱ ^{12}amu
- ۲ ^{2}amu
- ۳ ^{6}amu
- ۴ ^{1}amu

پاسخ: ۱ گزینه

جرم یک ایزوتوپ کربن ۱۲ را برابر با عدد ۱۲ باید نشان داد.

۲۵ کدام عبارت زیر نادرست است؟

۱ برابر با $\frac{1}{12}$ جرم اتم amu می‌باشد.

۲ جرم هسته‌ی یک اتم H تقریباً amu ۱ برابر است.

۳ جرم amu ۱ به طور تقریبی با مجموع جرم یک پروتون و یک نوترون برابر است.

۴ جرم یک الکترون ناچیز و در حدود $\frac{1}{2000}$ amu است.

پاسخ: ۳ گزینه

جرم پروتون و نوترون هر یک در حدود amu ۱ است نه مجموع آن‌ها.

۲۶ با توجه به جدول زیر، به جای (آ) نماد قرار می‌گیرد و در خصوص جرم این ذرات عبارت درست است.

جرم	بار الکتریکی نسبی	نماد	بار ذره
a	-1	(\)	الکترون
b	+1	$\frac{1}{+1}$ P	پروتون
c	0	$\frac{1}{0}$ n	نوترون

$$a > b < c, \frac{-1}{0} e$$

$$1 \text{amu} \text{ حدود } a, \frac{0}{-1} e$$

$$1 \text{amu} \text{ حدود } b = c, \frac{-1}{0} e$$

$$a < b < c, \frac{0}{-1} e$$

پاسخ: ۱ گزینه

مطابق جدول ویژگی‌های ذره‌های زیراتومی صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی گزینه‌ی (۱) درست است.

۲۷ در خلال انفجار عظیم یا مهبانگ ابتدا چه عنصرهای تشکیل می‌شدند؟

۱ هیدروژن و نیتروژن

۲ هیلیم و اکسیژن

۳ هیدروژن و هلیم

۴ هیدروژن و اکسیژن

پاسخ: ۲ گزینه

۲۸ گزینه در مورد کاربرد یا ویژگی‌های ایزوتوپ‌های زیر نادرست است؟

۱ ^{99m}Tc : برای تصویربرداری از غده تیرؤئید کاربرد دارد.

۲ ^{235}U : فراوانی آن در مخلوط طبیعی کم تر از ۷٪ درصد است.

۳ ^{13}C : خاصیت پرتوزایی دارد و در تعیین سن اشیای قدیمی کاربرد دارد.

۴ ^{2}H : دارای هسته پایدار است و فراوانی آن در طبیعت کم تر از یک درصد است.

پاسخ: ۳ گزینه

برای تعیین سن اشیای قدیمی و عتیقه‌ها از ایزوتوپ ^{14}C استفاده می‌کنند.

۲۹ گزینه نادرست را انتخاب کنید.

۱ شیمی‌دان‌ها به کمک جدول طبقه‌بندی عنصرها توانستند خواص عناصر مختلف را پیش‌بینی کنند.

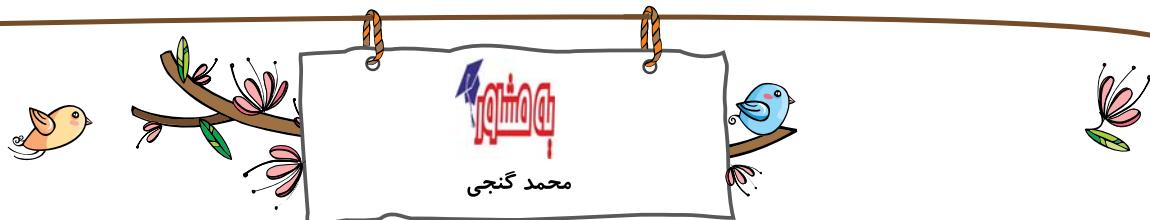
۲ نخستین عنصر گروه ۱۸ جدول تناوبی عنصر هلیم با نماد شیمیایی He است.

۳ ترتیب چیدمان عناصر در جدول تناوبی براساس افزایش عدد جرمی است.

۴ نخستین بار مندلیف به وجود روند تناوبی با شیوه‌ای که امروز می‌شناسیم، پی برد.

پاسخ: ۴ گزینه

جدول تناوبی امروزی براساس افزایش عدد اتمی مرتب شده است.

۳۰ در مورد روند تشکیل عناصر، کدام ترتیب زیر از راست به چپ، صحیح است؟

- ۱ انفجار مهیب - ذره‌های زیراتومی - هیدروژن و هلیم - سحابی - ستاره - سایر عناصر
- ۲ انفجار مهیب - هیدروژن و هلیم - ذره‌های زیراتومی - ستاره - سحابی - سایر عناصر
- ۳ انفجار مهیب - ذره‌های زیراتومی - سحابی - هیدروژن و هلیم - ستاره - سایر عناصر
- ۴ انفجار مهیب - هیدروژن و هلیم - سحابی - ذره‌های زیراتومی - ستاره - سایر عناصر

گزینه ۱ پاسخ:

پس از انفجار مهیب و وجود آمدن ذره‌های زیراتومی، عنصرهای هیدروژن و هلیم بوجود آمدند و با گذشت زمان و کاهش دما، این گازها متراکم شدند و مجموعه‌های گازی به نام سحابی را ایجاد کردند و بعدها این سحابی‌ها محل پیدایش ستاره‌ها و کهکشان‌ها شد.

۳۱ کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱ یکی از کاربردهای مواد پرتوزا، استفاده از آن‌ها در تولید انرژی الکتریکی است.
- ۲ رادیوایزوتوپ‌های فسفر و تکنسیم از جمله رادیوایزوتوپ‌های تولید شده در ایران هستند.
- ۳ دفع پسماند راکتورهای اتمی از جمله چالش‌های صنایع هسته‌ای به شمار می‌آید.
- ۴ کیمیاگری (تبدیل عنصرهای دیگر به طلا) آرزوی دیرینه بشر بوده و تاکنون به این توانایی نرسیده است.

گزینه ۴ پاسخ:

کیمیاگری آرزوی آرزوی دیرینه بشر بوده و با پیشرفت علم شیمی و فیزیک انسان می‌تواند طلا تولید کند اما هزینه تولید آن صرفه اقتصادی ندارد.

۳۲ اطلاعات مربوط به کدام ذره‌ی زیراتومی به درستی مشخص نشده است؟

ذره	ویژگی	قدرمطلق بار	نماد شیمیایی جرم نسبی	نماد شیمیایی جرم نسبی الکتریکی نسبی
۱	پروتون	۱	${}^1_+ p$	
۱	نوترون	۰	${}^1_1 n$	
۰	الکترون	-۱	${}^{-1}_- e$	

گزینه ۲ پاسخ:

با توجه به جدول صفحه ۱۵ کتاب درسی نماد نوترون به صورت ${}^1_0 n$ نوشته می‌شود.

۳۳ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ به افتخار آمدتو آووگادرو، شمار ذره‌های موجود در یک مول ماده، عدد آووگادرو نام‌گذاری شده است.
- ۲ اتم‌ها به قدری کوچک هستند که نمی‌توان با هیچ دستگاهی و شمارش تک تک آن‌ها، شمار آن‌ها را به دست آورد.
- ۳ یکای جرم اتمی، یکای بسیار کوچکی است و کار با آن در آزمایشگاه عمل ناممکن است.

۴ جرم الکترون بسیار ناچیز و در حدود $\frac{1}{2000}$ amu ولی جرم پروتون و نوترون دقیقاً یکسان و برابر ۱ amu است.

گزینه ۴ پاسخ:

زیرا جرم پروتون و نوترون هر یک تقریباً برابر با ۱ amu است و با هم برابر نیستند.

۳۴ کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱ عنصرها به صورت ناهمگون در جهان هستی توزیع شده‌اند.
- ۲ مرگ ستاره با یک انفجار بزرگ همراه است.
- ۳ هرچه نیم عمر یک ماده کم تر باشد، پایداری آن بیش تر است.

گزینه ۳ پاسخ:

هر چند نیم عمر کم تر، پایداری کم تر

محمد گنجی

★ ۳۵ در مورد فرآیند تولید عناصر چند عبارت درست است؟

الف) ستارگان را می‌توان کارخانه‌های تولید عنصرها دانست.

ب) دما و اندازه‌ی یک ستاره تعیین می‌کند که چه عنصرهایی باید در آن ستاره ساخته شود.

پ) هرچه دمای ستاره بیشتر باشد، شرایط تشکیل عنصرهای سنگین تر مانند طلا فراهم می‌شود.

ت) در فرآیند تشکیل عناصر، ابتدا آهن و سپس لیتیم پدید می‌آید.

۴ ۱۶

۳ ۲۰

۲ ۲۲

۱ ۱

پاسخ: گزینه ۳

(ت) نادرست است ابتدا عنصرهای سبک مانند: کربن و لیتیم و بعد عنصرهای سنگین تر مانند طلا و آهن تولید شدند.

★ ۳۶ عبارت کدام گزینه نادرست است؟

درون ستاره‌ها واکنش‌هایی رخ می‌دهد که از عناصر سبک تر، عناصر سنگین تر پدید می‌آید.

دو عنصر C و S جزء عناصر فراوان و اصلی تشکیل دهنده سیاره‌های زمین و مشتری هستند.

برخی از دانشمندان معتقد نیستند که سرآغاز کیهان با مهبانگ همراه بوده است.

از میان ۱۱۸ عنصر شناخته شده، ۲۶ عنصر توسط انسان ساخته شده است.

گزینه ۲

پاسخ: کربن جزو هشت عنصر فراوان تشکیل دهنده زمین نیست.

★ ۳۷ در ۳٪ مول فلز آهن چند اتم آهن وجود دارد؟ (Fe = ۵۶)

۱۸,۰۶ × ۱۰^{-۲۲} ۱۶

۳,۰۱ × ۱۰^{-۲۲} ۲۰

۶,۰۲ × ۱۰^{-۲۱} ۲۲

۲۴,۰۸ × ۱۰^{-۲۲} ۱

گزینه ۴

آهن چون از اتم ساخته شده هر مول از آن ۱ مول ($6,02 \times 10^{23}$) اتم دارد.

$$\text{atom}_{\text{Fe}} = 0,01 \text{ mol Fe} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ atom}_{\text{Fe}}}{1 \text{ mol Fe}} = 18,06 \times 10^{-22} \text{ atom}_{\text{Fe}}$$

★ ۳۸ ۱۳,۲۰ گرم از گاز CO_۲ معادل چند مول از آن می‌باشد؟ (O = ۱۶,۱۲ = C)

۰,۳ ۱۶

۴,۴ ۲۰

۰,۴ ۲۲

۰,۲ ۱

پاسخ: گزینه ۴

$$\text{molCO}_2 = 13,2 \text{ gCO}_2 \times \frac{1 \text{ molCO}_2}{44 \text{ gCO}_2} = 0,3 \text{ molCO}_2$$

★ ۳۹ $\frac{1}{2}$ مول از فلز مسن دارای چند اتم است؟

۳,۰۱ × ۱۰^{-۲۲} ۱۶

۱۸,۰۶ × ۱۰^{-۲۰} ۲۰

۱۲,۰۴ × ۱۰^{-۲۱} ۲۲

۶,۰۲ × ۱۰^{-۲۲} ۱

گزینه ۴

$$\text{atom}_{\text{Cu}} = \frac{1}{2} \text{ mol} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ atom}}{1 \text{ mol}} = 3,01 \times 10^{-22} \text{ atom}$$

★ ۴۰ در ۰,۰۲۸ گرم فلز آهن چند اتم از این فلز وجود دارد؟ (Fe = ۵۶)

۶,۰۲ × ۱۰^{-۲۰} ۱۶

۳,۰۱ × ۱۰^{-۲۰} ۲۰

۱۲,۰۴ × ۱۰^{-۲۰} ۲۲

۳,۰۱ × ۱۰^{-۲۳} ۱

پاسخ: گزینه ۳

$$\text{atom}_{\text{Fe}} = 0,028 \text{ gFe} \times \frac{1 \text{ molFe}}{56 \text{ gFe}} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ اتم}}{1 \text{ mol}} = 3,01 \times 10^{-20} \text{ atom}_{\text{Fe}}$$

★ ۴۱ در ۰,۰۴ مول فلز روی چند اتم از آن موجود است؟

۱۲,۰۴ × ۱۰^{-۲۱} ۱۶

۱۸,۰۶ × ۱۰^{-۲۰} ۲۰

۲۴,۰۸ × ۱۰^{-۲۲} ۲۲

۶,۰۲ × ۱۰^{-۲۲} ۱

محمد گنجی

پاسخ: ۲ گزینه

$$\text{atom}_{\text{Zn}} = 0.1 \text{ mol Zn} \times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ اتم Zn}}{1 \text{ mol Zn}} = 24.08 \times 10^{22} \text{ atom}_{\text{Zn}}$$

* ۴۲ جرم نسبی پروتون، نوترون و الکترون به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

۱ ، $\frac{1}{2000}$ ، $\frac{1}{2000}$ ۲

$\frac{1}{2000}$ ، ۱ ، ۱ ۳

۰ ، ۱ ، ۱ ۲

۱ ، ۰ ، ۰ ۱

پاسخ: ۲ گزینه

جمله: جرم نسبی ذرات بینایی بر حسب واحد amu محاسبه می شود و در پروتون و نوترون و الکترون تقریباً به ترتیب ۱، ۱ و ۰ است.

* ۴۳ کدام ذره زیر یک کاتیون است؟

A: با ۱۲ پروتون و ۱۶ نوترون و ۰ الکترون ۲

B: با ۱۶ پروتون و ۱۶ نوترون و ۰ الکترون ۱

C: با ۸ پروتون و ۸ نوترون و ۰ الکترون ۳

پاسخ: ۲ گزینه

در کاتیون ها تعداد الکترون ها کمتر از تعداد پروتون ها می باشد، پس گزینه ۲ صحیح است.

* ۴۴ در کدامیک از اتم های زیر تعداد ذرات بینایی تشکیل دهنده آن با هم برابر است؟

$^{24}_{12}\text{Mg}$ ۲

$^{27}_{13}\text{Al}$ ۳

$^{56}_{26}\text{Fe}$ ۲

$^{31}_{15}\text{P}$ ۱

پاسخ: ۳ گزینه

$$^{24}_{12}\text{Mg} \Rightarrow \begin{cases} A = N + Z \Rightarrow 24 = N + 12 \Rightarrow N = 12 \\ e^- = p^+ = 12 \end{cases}$$

* ۴۵ تفاوت تعداد الکترون ها و نوترون های اتم $^{83}_{35}\text{X}$ کدام است؟

۱۰ ۲

۹ ۳

۱۳ ۲

۸ ۱

پاسخ: ۴ گزینه

$$83 - 35 = 48 \quad \text{نوترون} = 46 - 36 = 10 \quad \text{پروتون} = 36 - 36 = 0$$

* ۴۶ کدام دو یون با F^- هم الکترون هستند؟

$^{17}_{17}\text{Cl}^-$, $^{12}_{12}\text{Mg}^{2+}$ ۲

$^{19}_{19}\text{K}^+$, $^{36}_{16}\text{S}^{2-}$ ۳

$^{11}_{11}\text{Na}^+$, $^{8}_{8}\text{O}^-$ ۲

$^{18}_{12}\text{Mg}^{2+}$, $^{10}_{8}\text{O}^{2-}$ ۱

پاسخ: ۱ گزینه

یون های F^- , O^{2-} , Mg^{2+} , Cl^- هر سه دارای ۱۰ الکترون هستند.

* ۴۷ در کدام مورد، تعداد نوترون های دو گونه یکسان است؟

$^{40}_{18}\text{Ar}$ و $^{40}_{20}\text{Ca}^{2+}$ ۲

$^{31}_{15}\text{P}^{3-}$ و $^{32}_{16}\text{S}^{2-}$ ۳

$^{37}_{17}\text{Cl}$ و $^{35}_{17}\text{Cl}$ ۲

$^{23}_{11}\text{Na}^+$ و $^{19}_{9}\text{F}^-$ ۱

پاسخ: ۳ گزینه

$$^{32}_{16}\text{S} : 32 - 16 = 16$$

$$^{31}_{15}\text{P}^{3-} : 31 - 15 = 16$$

* ۴۸ اگر به هسته ای اتم کلر، یک نوترون اضافه شود، چه تغییری در آن ایجاد می شود؟

۱ به ایزوتوپ خود تبدیل می شود.

۲ عدد اتمی آن یک واحد کم می شود.

۱ به ایزوتوپ خود تبدیل می شود.

۲ عدد اتمی آن یک واحد زیاد می شود.

پاسخ: ۱ گزینه

تفاوت ایزوتوپ های یک عنصر در تعداد نوترون ها و عدد جرمی آن ها می باشد.

* ۴۹ تجربه نشان می دهد که ایزوتوپ ها خواص یکسانی دارند ولی برخی خواص وابسته به جرم آن ها با هم تفاوت دارند. این تفاوت در ترکیب های شیمیایی دارای آن ها

۲ شیمیایی - فیزیکی - مشاهده نمی شود.

۳ فیزیکی - شیمیایی - مشاهده نمی شود.

۱ فیزیکی - شیمیایی - نیز مشاهده می شود.

۳ شیمیایی - فیزیکی - نیز مشاهده می شود.

محمد گنجی

پاسخ: ۳ گزینه

تجربه نشان می دهد که ایزوتوپها خواص شیمیایی یکسانی دارند ولی برخی خواص فیزیکی وابسته به جرم آنها با هم تفاوت می کند. این تفاوت در ترکیب‌های شیمیایی دارای آنها نیز مشاهده می شود.

۵۰ ☆ از ترکیب سه ایزوتوپ طبیعی هیدروژن با اتم اکسیژن O^{16} چند نوع مولکول آب حاصل می شود؟

۴

شش

چهار

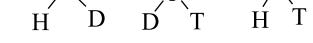
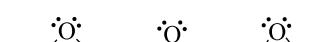
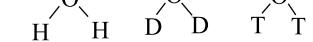
پنج

: سه ایزوتوپ هیدروژن
برای راحتی در نوشتن ایزوتوپ‌ها را نامگذاری می کیم:

پاسخ: ۳ گزینه

(H_2O) (D_2O) (T_2O)

O^{16} : ایزوتوپ اکسیژن مورد سوال

۵۱ ☆ به کدام دلیل می توان از روی عدد جرمی یک اتم، جرم آنرا تخمین زد؟

۱ جرم الکترون و پروتون با هم برابر و حدوداً 1 amu است.

۲ جرم پروتون و نوترون با هم برابر و حدوداً 1 amu است.

۳ جرم نوترون از جرم پروتون بیشتر است.

۴ جرم پروتون از جرم نوترون بیشتر است.

پاسخ: ۴ گزینه

از انجا که جرم پروتونها و نوترونها با هم برابر و نوترون $^1 H$ برابر و حدوداً 1 amu است می توان از روی عدد جرمی یک اتم، جرم آنرا تخمین زد. برای مثال جرم یکی از ایزوتوپ‌های لیتیم که ۳ پروتون و ۴ نوترون دارد (Li^7) برابر با 7 amu است.

۵۲ ☆ هدف از آزمون شulle.....

۱ یافتن طیف جذبی خطی یک عنصر است.

۲ تعیین تعداد خطهای طیف نشری یک عنصر است.

۳ محاسبه دمای شulle ایزوکلیمی شیمیایی است.

۴ یافتن رنگی است که محلول یک ترکیب شیمیایی فلزدار به شulle می بخشند.

پاسخ: ۴ گزینه

هدف از آزمون شulle، یافتن رنگی است که محلول ترکیب‌های شیمیایی فلزدار به شulle چراغ می دهد.

۵۳ ☆ با توجه به شکل رویه رو، کدام عبارت درباره آن نادرست است؟

۱ تراز ۱ = ۱، پایدارترین تراز انرژی اتم هیدروژن است.

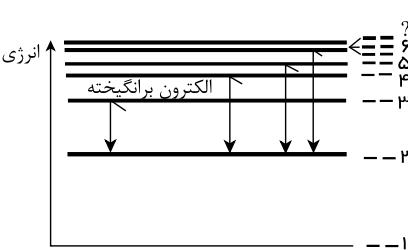
۲ نمایش یک مدل پلکانی برای ساختار اتم هیدروژن مطابق مدل رادرفورد است.

۳ طرحی برای توجیه بخش مرئی طیف نشری خطی اتم هیدروژن بر اساس مدل بور است.

۴ طرحی از مبادله انرژی الکترون هنگام جایه جایی آن در اتم، به صورت کواتنومی است.

پاسخ: ۲ گزینه

مدل پلکانی مربوط به مدل بور است.

۵۴ ☆ خط طیفی قرمز رنگ در طیف نشری خطی هیدروژن در بخش مرئی، به بازگشت الکترون از تراز به تراز مربوط است.

۱ $n = 2, n = 4$

۲ $n = 1, n = 2$

۳ $n = 2, n = 3$

۴ $n = 1, n = 3$

محمد گنجی

پاسخ: ۲ گزینه

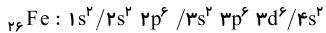
خط طیفی قرمز رنگ در طیف نشری خطی هیدروژن در بخش مرئی، به بازگشت الکترون از تراز ۳ = $n = 2$ به تراز ۲ = $n = 1$ بر پایه‌ی مدل اتمی بور مربوط است.

۵۵ ★ در کدام عنصر واسطه‌ی زیر تعداد الکترون‌های ترازهای ۳p, ۳d, ۳p باهم برابر است؟

پاسخ: ۱ گزینه

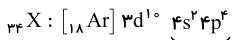
آرایش الکترونی نوشتاری عناصر داده شده را رسم می‌کنیم، و تعداد الکترون‌های ۳p و ۳d آنها را می‌شماریم. البته با توجه به اینکه ۳p زودتر از ۳d پر می‌شود تراز ۳d باید ۶ الکترون داشته باشد.

۵۶ ★ عنصر ۳d در آخرین لایه‌ی الکترونی دارای چند الکtron است؟

پاسخ: ۴ گزینه

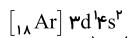
آخرین لایه‌ی الکترونی

۵۷ ★ آرایش الکترونی اسکاندیم (۲۱ Sc) به کدام زیرلایه ختم می‌شود؟

پاسخ: ۳ گزینه

با توجه به صورت تست: باید به آرایش الکترونی مرتب شده‌ی اتم توجه نمود به عبارتی نحوه‌ی استقرار زیرلایه‌های دور هسته بعد از پر شدن مورد نظر است.

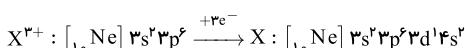

(آخرین زیرلایه (بیرونی) ترین زیرلایه)

۵۸ ★ آرایش الکترونی یون X^{3+} به ۳p⁶ ختم می‌شود. آرایش الکترونی عنصر X به کدام زیرلایه فرعی زیر ختم می‌شود؟

پاسخ: ۳ گزینه

۵۹ ★ کدام یون M^{+} در فلزات زیر آرایش الکترونی $[Kr]4d^{10}$ دارد؟ (المپیاد ۱۳۷۸)

پاسخ: ۳ گزینه

آرایش الکترونی عنصر ^{47}Ag به صورت $[Kr]4d^{10} 5s^1$ و آرایش الکترونی ^{48}Cd به صورت $[Kr]4d^{10}$ است.

۶۰ ★ آنچه را که بور در مدل اتمی خود نامید، در مدل کوانتمومی نامیده می‌شود، که با عدد کوانتمومی مشخص می‌شود و شامل زیر لایه است.

۱ گزینه ۲ مدار الکترونی، تراز انرژی، ۱,۱

۲ گزینه ۳ مدار الکترونی، تراز انرژی، ۱,۱ + n, n

۱ گزینه ۲ تراز انرژی، لایه‌ی الکترونی، ۱,۱ + n

۳ گزینه ۳ تراز انرژی، لایه‌ی الکترونی، n, n

پاسخ: ۳ گزینه

در مدل بور از واژه‌ی تراز انرژی استفاده شد و در مدل کوانتمومی از واژه‌ی لایه‌ی الکترونی که همان عدد کوانتمومی اصلی (n) می‌باشد و هر لایه‌ی اصلی شامل n زیر لایه است.

۶۱ ★ مجموع عدددهای کوانتمومی اصلی و فرعی برای زیرلایه ۴s کدام است؟

پاسخ: ۴ گزینه

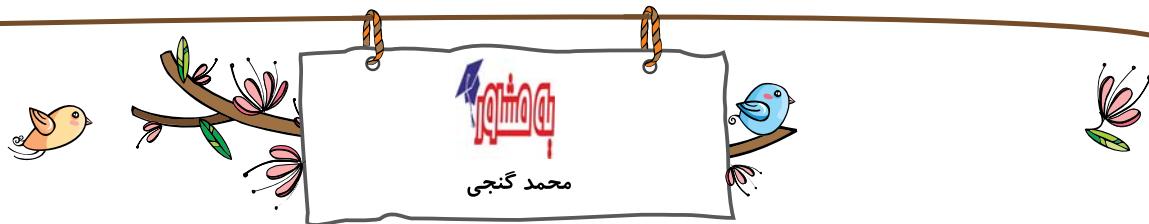
$$4s \left\{ \begin{array}{l} n = 4 \\ 1 = 0 \end{array} \right. \rightarrow 4$$

برای یک زیرلایه فقط n و ارامی توان تعیین کرد.

۶۲ ★ حداقل تعداد الکترون‌ها در لایه‌ی پنجم چیست؟

10

گزینه ۳

پاسخ:

$$n = 5 \rightarrow 2 \times 5^2 = 50 e^-$$

لازم به ذکر است لایه‌ی پنجم گنجایش ۵ الکترون دارد ولی در عناصر موجود در طبیعت در حالت پایه بیش از ۳۲ الکترون در آن قرار نگرفته است ولی گنجایش این لایه به اندازه‌ی ۵ الکترون است.

۶۳ ★ در اتم عنصری با عدد اتمی ۲۴، چند الکترون با ۰ وجود دارد؟

۴ ۱۴

۷ ۱۵

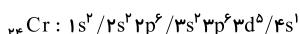
۸ ۱۲

۱ ۱

گزینه ۳

پاسخ:

الکترون‌های موجود در زیرلایه‌ی ۵، دارای ۰ = ۱ هستند. با توجه به آرایش الکترونی اتم این عنصر، هفت الکترون در زیرلایه‌های S وجود دارند.

۶۴ ★ چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) انسان اولیه با نگاه به آسمان و مشاهده سیاره‌ها در پی فهم نظام و قانون مندی در آسمان بوده است.

ب) دو فضایپما وویجر ۱ و ۲ در سال ۱۹۷۷ میلادی برای شناخت بیشتر سامانه‌ی خورشید سفر طولانی و تاریخی خود را آغاز کردند.

پ) دو فضایپما وویجر ۱ و ۲ با گذر از کنار سیاره‌های زمین، مشتری، نپتون و اورانوس شناسنامه‌ی فیزیکی و شیمیابی آن‌ها را تهیه کردند.

ت) عکس کره‌ی زمین از فاصله تقریبی ۷ میلیارد کیلومتری، آخرین تصویری است که وویجر (۱) پیش از خروج از سامانه‌ی خورشیدی از دادگاه خود گرفت.

۴ ۱۴

۳ ۱۵

۲ ۱۲

۱ ۱

گزینه ۲

پاسخ:

آ) نادرست است. انسان اولیه با نگاه به آسمان و مشاهده ستارگان نه سیاره‌ها در پی فهم نظام و قانون مندی در آسمان بوده است.

ب) نادرست است. سیاره‌های مشتری، زحل، اورانوس و نپتون.

۶۵ ★ شناسنامه‌ی یک سیاره حاوی چه اطلاعاتی می‌باشد؟

آ) ترکیب‌های شیمیابی در اتمسفر آن‌ها

ب) نوع عنصرهای سازنده

پ) ترکیب درصد عنصرهای سازنده

۱۴ همه‌ی موارد

۱۵ آ و پ

۱۶ ب و پ

۱۷ آ و ب

گزینه ۴

پاسخ:

۶۶ ★ چند مورد از مطالب زیر درست هستند؟

آ) هنگام مرگ یک ستاره و با یک انفجار بزرگ عنصرهای تشکیل شده در آن در فضا پراکنده می‌شود.

ب) درون ستاره‌ها همانند خورشید در دماهای بالا و ویژه، واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد.

پ) ستارگان، کارخانه‌ی تولید عنصرها هستند.

ت) دما و اندازه هر ستاره تعیین می‌کند که چه عنصرهایی باید در آن ستاره ساخته شود.

ث) هرچه دمای ستاره‌ای بیشتر باشد شرایط برای تشکیل عناصر آهن و طلا مناسب‌تر است.

۴ ۱۴

۳ ۱۵

۵ ۱۲

۲ ۱

گزینه ۴

پاسخ:

(ب) غلط است. درون ستاره‌ها همانند خورشید در دماهای بسیار بالا و ویژه واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد.

۶۷ ★ ستارگانی که پس از چندین سال نورافشانی و گرمابخشی، پایداری خود را از دست داده در انفجاری مهیب متلاشی شده‌اند و اتم‌های درون آنها در سرتاسر گیتی پراکنده شده‌اند.

۱۸ میلیارد - سبک

۱۹ میلیون - سنگین

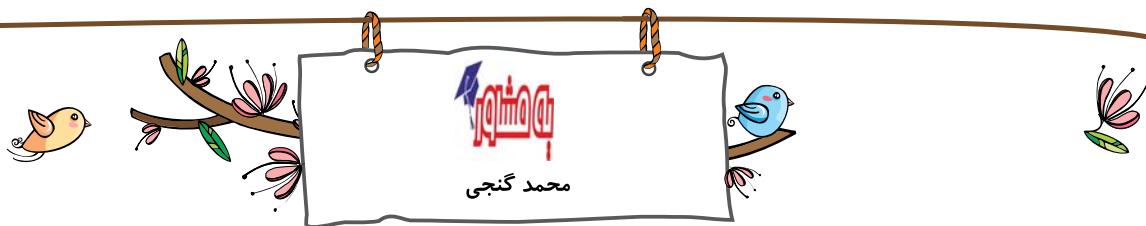
۲۰ هزار - سبک

۱ میلیارد - سنگین

گزینه ۳

پاسخ:

مدت زمان نورافشانی ستاره → چند میلیون سال

عنصر درون ستاره ← به دلیل دمای بالا عناصر سنگین وجود دارد.

۶۸ کدام عبارت نادرست است؟

- ۱ همه‌ی دانشمندان بر این باورند که سرآغاز کیهان با انفجاری مهیب همراه بوده که طی آن انرژی عظیمی آزاد شده است.
- ۲ پس از پدید آمدن ذره‌های بنیادی مانند الکترون، پروتون و نوترون، عنصرهای هیدروژن و هلیم پا به عرصه جهان گذاشتند.
- ۳ با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای هیدروژن و هلیم تولید شده متراکم شدند و سحابی را ایجاد کردند.
- ۴ سحابی‌ها سبب پیدایش ستاره‌ها و کهکشان شده‌اند

پاسخ: ۱ گزینه ۱

برخی از دانشمندان بر این باورند نه همه‌ی دانشمندان و گزینه‌ی (۱) نادرست است.

۶۹ چند مورد از گزینه‌های داده شده را امروزه بشر می‌تواند انجام بدهد؟

- (آ) آشنایی با عنصرهای موجود در نقاط گوناگون کیهان
- (ب) یافتن زندگی در دیگر سیاره‌ها
- (ت) مسافرت به فضا
- (پ) طراحی مسافرت به مریخ

۱ ۳

۴ ۳

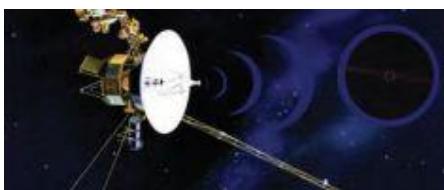
۳ ۲

۲ ۱

پاسخ: ۳ گزینه ۳

امروزه ما به فضا می‌رویم، با عناصر مختلف در نقاط گوناگون کیهان آشنا می‌شویم و حتی دنبال یافتن زندگی در فضا می‌باشیم.

۷۰ چند عبارت درباره‌ی شکل مقابل نادرست است؟

(آ) آخرین تصویری است که وویجر ۲ پیش از خروج از سامانه خورشیدی از زمین گرفت.

(ب) نمونه‌ای از تلاش دانشمندان برای شناخت کیهان سفر طولانی و تاریخی وویجر ۱ و ۲ بوده است.

(پ) آخرین تصویر از کره زمین از فاصله‌ی تقریبی ۷ میلیارد کیلومتری است که بوسیله‌ی وویجر ۱ و ۲ گرفته شده است.

(ت) دو فضایمای وویجر ۱ و ۲ مأموریت داشتند با گذر از کنار سیاره‌های مشتری، زحل، اورانوس و نپتون، شناسنامه‌ی فیزیکی و شیمیایی آن‌ها را تهیه کنند و بفرستند.

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۱ ۱

پاسخ: ۲ گزینه ۲

گزینه‌های (آ) و (پ) نادرست‌اند. این تصویر مربوط به آخرین تصویری است که وویجر ۱ از فاصله‌ی تقریبی ۷ میلیارد کیلومتری از کره زمین گرفته است.

۷۱ چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست‌اند؟

(آ) پس از مهیانگ، با گذشت زمان و افزایش دما، گازهای هیدروژن و هلیم تولید شده مجموعه‌های گازی به نام سحابی ایجاد کردند.

(ب) ستاره‌ها متولد می‌شوند، رشد می‌کنند و زمانی می‌میرند.

(پ) فراوان عنصر سازنده سیاره سیاهه می‌شود، نخستین عنصری است که پس از مهیانگ بوجود آمده است.

(ت) دومین عنصر فراوان سازنده سیاره زمین پس از افزایش هیدروژن بوجود آمده است.

(ث) عنصرها به صورت ناهمگون در جهان هستی توزیع شده‌اند.

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۱ ۱

پاسخ: ۲ گزینه ۲

(آ) نادرست پس از مهیانگ، با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای H و He تولید شده مجموعه‌های گازی به نام سحابی ایجاد کردند.

(ت) نادرست دو مین عنصر فراوان سازنده سیاره زمین اکسیژن است در حالی که عنصری که بعد از پیدایش هیدروژن بوجود آمده است عنصر هلیم می‌باشد.

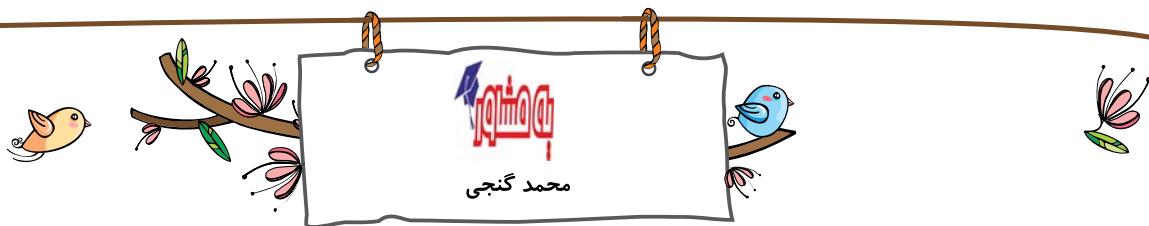
۷۲ سحابی یک مجموعه است، که از تراکم پدیده آمده و سبب پیدایش می‌شوند.

(۱) گازی - هلیم - ستاره‌ها

(۲) جامد - هیدروژن و هلیم - ستاره‌ها و کهکشان‌ها

(۳) جامد - هیدروژن و هلیم - ستاره‌ها

پاسخ: ۲ گزینه ۲

☆ ۷۳ عناصرها به صورت در جهان هستی توزیع شده‌اند و عناصرها در سیاره‌های مختلف متفاوت است.

- ۱ همگون - نوع و میزان فراوانی ۲ ناهمگون - حالت فیزیکی ۳ ناهمگون - نوع و میزان فراوانی
پاسخ: ۴ گزینه ۳

☆ ۷۴ در صورتی که $۰,۲۴\text{ میلی گرم}$ ماده در اثر هم جوشی توترون با پروتون به انرژی تبدیل بشود، چند کیلوژول انرژی تولید می‌شود؟

- ۱ $۱,۴۴ \times 10^7$ ۲ $۲,۱۶ \times ۱۰^۶$ ۳ $۲,۱۶ \times ۱۰^{۱۰}$ ۴ $۱,۴۴ \times ۱۰^{۱۰}$
پاسخ: ۳ گزینه ۳

$$m = ۰,۲۴\text{ mg} \times \frac{۱\text{ g}}{۱۰۰۰\text{ mg}} \times \frac{۱\text{ kg}}{۱۰۰۰\text{ g}} = ۲۴ \times ۱۰^{-۹}\text{ kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = ۲۴ \times ۱۰^{-۹} (۳ \times ۱۰^8)^2 = ۲۱۶ \times ۱۰^7 \text{ J} \times \frac{۱\text{ kJ}}{۱۰۰۰\text{ J}}$$

$$E = ۲۱۶ \times ۱۰^۴ \text{ kJ} \quad \text{یا} \quad ۲,۱۶ \times ۱۰^۶ \text{ kJ}$$

☆ ۷۵ اگر انرژی لازم برای ذوب کردن $۰,۳۶\text{ کیلوگرم}$ فلز مس را از طریق واکنش هسته‌ای تبدیل هیدروژن و هلیم تأمین کنیم چند گرم ماده باید به انرژی تبدیل شود؟ (برای ذوب شدن یک گرم مس، ۱۵۰ ژول انرژی لازم است).

- ۱ $۰,۰۵۴ \times ۱۰^{-۹}$ ۲ $۵,۴ \times ۱۰^{-۷}$ ۳ ۶×۱۰^{-۷} ۴ $۰,۰۶ \times ۱۰^{-۹}$
پاسخ: ۲ گزینه ۲
روش اول:

$$1\text{ g} \times \frac{۱\text{ kg}}{۱۰۰۰\text{ g}} = ۱۰^{-۳}\text{ kg}$$

$$?J = ۳۶\text{ Kg}_{\text{Cu}} \times \frac{۱۵۰\text{ J}}{۱۰^{-۳}\text{ Kg}_{\text{Cu}}} = ۵۴ \times ۱۰^۶ \text{ J}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow ۵۴ \times ۱۰^۶ = m(۳ \times ۱۰^8)^2 \Rightarrow m = ۶ \times ۱۰^{-۱۰}\text{ kg} \times \frac{۱۰۰۰\text{ g}}{۱\text{ kg}} = ۶ \times ۱۰^{-۷}\text{ g}$$

روش دوم:

$$\frac{1\text{ g cu}}{۳۶\text{ g} \times ۱۰۰۰\text{ g}} = \frac{۱۵۰\text{ J}}{x} \Rightarrow x = ۵۴ \times ۱۰^۶ \text{ J}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow ۵۴ \times ۱۰^۶ = m(۳ \times ۱۰^8)^2 \Rightarrow m = ۶ \times ۱۰^{-۱۰}\text{ kg} \times \frac{۱۰^۳\text{ g}}{۱\text{ kg}} = ۶ \times ۱۰^{-۷}\text{ g}$$

☆ ۷۶ انرژی آزاد شده از واکنش هسته‌ای که در آن $۱۰^{-۲} \times ۱۰,۰۵\text{ گرم}$ ماده به انرژی تبدیل می‌شود، چند گرم از فلزی را ذوب خواهد کرد که برای ذوب هر یک گرم آن $۰,۲۵\text{ J}$ انرژی لازم است؟

- ۱ ۳×۱۰^۹ ۲ $۹,۴۵ \times ۱۰^{۱۱}$ ۳ ۳×۱۰^{۱۱} ۴ ۹×۱۰^۹
پاسخ: ۴ گزینه ۴

$$m = ۱,۰۵ \times ۱۰^{-۲}\text{ g} \times \frac{۱\text{ kg}}{۱۰۰۰\text{ g}} = ۱,۰۵ \times ۱۰^{-۵}\text{ kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow ۱,۰۵ \times ۱۰^{-۵} (۳ \times ۱۰^8)^2 = ۹,۴۵ \times ۱۰^{۱۱} \text{ J}$$

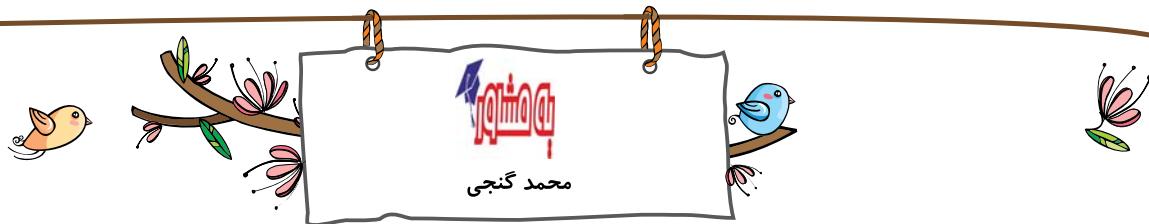
$$?g_{\text{فلز}} = ۹,۴۵ \times ۱۰^{۱۱} \text{ J} \times \frac{۱\text{ g}}{۲۵\text{ g}} = ۰,۰۳ \times ۱۰^{۱۱}\text{ g} \quad \text{یا} \quad ۳ \times ۱۰^۹\text{ g}$$

☆ ۷۷ اگر در یک واکنش $۰,۰۶۸\text{ گرم}$ ماده به انرژی تبدیل شود مقدار انرژی آزاد شده تقریباً چند کیلوژول یخ را ذوب می‌کند؟ (فرض کنید برای ذوب شدن یک گرم یخ ۳۴۰ ژول انرژی لازم است).

- ۱ $۱,۰۸ \times ۱۰^۷$ ۲ $۱,۸ \times ۱۰^۷$ ۳ $۱,۰۴ \times ۱۰^{۱۴}$ ۴ ۹×۱۰^۵
پاسخ: ۳ گزینه ۳

$$m = ۰,۰۶۸\text{ g} \times \frac{۱\text{ kg}}{۱۰۰۰\text{ g}} = ۶۸ \times ۱۰^{-۶}\text{ kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = ۶۸ \times ۱۰^{-۶} (۳ \times ۱۰^8)^2 = ۶۱۲ \times ۱۰^{۱۰} \text{ J}$$

$$?Kg_{\text{خی}} = 612 \times 10^{10} J \times \frac{1 \text{ ج.خی}}{340 \text{ J}} \times \frac{1 \text{ kg}}{1000 \text{ g}} = 1,8 \times 10^7 \text{ Kg}_{\text{خی}}$$

★ در عبارات زیر چند مورد نادرست است؟

- آ) درون ستاره‌ها به دلیل انجام واکنش‌های هسته‌ای، انرژی بسیار زیادی آزاد می‌شود که این انرژی با جرم ستاره رابطه‌ی مستقیم دارد.
- ب) در رابطه اینشتین یک ژول برابر با $1 \text{ kg} \cdot \text{m}^3 \text{s}^{-2}$ است.
- پ) در رابطه اینشتین، m نشان‌دهنده‌ی جرم فرآورده در طی واکنش‌های هسته‌ای است.
- ت) در واکنش‌های هسته‌ای، با دانستن جرم مواد اولیه و فرآورده‌ها می‌توان مقدار انرژی آزاد شده را محاسبه کرد.

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۱

پاسخ: گزینه ۱

$$\left. \begin{array}{l} \text{انرژی با جرم رابطه مستقیم دارد} \\ E = mc^2 \\ 1 \text{ J} = 1 \text{ kg} \cdot \text{m}^3 \text{s}^{-2} \end{array} \right\} \text{موارد (آ) و (ب) و (ت) درست‌اند} \iff$$

(پ) نادرست است زیرا در رابطه اینشتین $E = mc^2$ ، مقدار ماده تبدیل شده به انرژی را نشان می‌دهد، یعنی اختلاف جرم مواد اولیه با فرآورده‌ها را مشخص می‌کند.

★ در هر ثانیه ۵ میلیون تن از جرم خورشید به کیلوژول انرژی تبدیل می‌شود.

۴,۵ \times 10^{31}

۴,۵ \times 10^{33}

۴,۵ \times 10^{24}

۴,۵ \times 10^{32}

پاسخ: گزینه ۳

$$\text{در هر ثانیه ۵ میلیون تن} (5 \times 10^9 \text{ kg}) \text{ از جرم خورشید کاسته می‌شود و مقدار انرژی آزاد شده برابر: } \frac{1000 \text{ kg}}{1 \text{ Tone}} = 5 \times 10^9 \text{ kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = 5 \times 10^9 (3 \times 10^8)^2 \Rightarrow E = 45 \times 10^{25} \text{ J}$$

$$E = 45 \times 10^{25} \text{ J} \times \frac{1 \text{ kJ}}{1000 \text{ J}} = 45 \times 10^{22} \text{ kJ} \quad \text{یا} \quad 4,5 \times 10^{23} \text{ kJ}$$

★ درون ستاره‌ها و در واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد و از بوجود می‌آیند.

۲ دماهای بالا – ذرات زیراتومی، عناصر سبک

۱ فشار کم و دمای زیاد – ذرات زیراتومی، عناصر سبک

۳ دماهای بسیار بالا – عنصرهای سبک تر، عنصرهای سنگین تر

۲ دماهای بسیار بالا – عنصرهای سبک تر، عنصرهای سنگین تر

پاسخ: گزینه ۳

★ شکل مقابل چه رویدادی را در کتاب درسی نشان می‌دهد؟

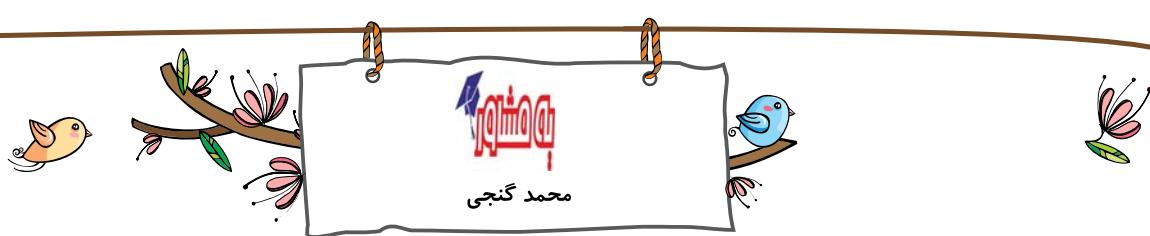
۱ سحابی بوم رنگ که حدود ۵۰۰۰ سال نوری از زمین فاصله دارد.

۲ سحابی عقاب که در صورت فلکی سنتاروس واقع شده است.

۳ کهکشان «آندرومیا» که نزدیک ترین همسایه به سامانه خورشیدی است.

۴ تصویری از سحابی عقاب که به وسیله‌ی تلسکوپ «هابل» گرفته شده است.

پاسخ: گزینه ۴

★ ۸۲ چند مورد از جملات زیر درست هستند؟

آ) سحابی عقاب یکی از مکان‌های زایش ستاره‌هاست.

ب) مرگ ستاره با یک انفجار بزرگ همراه است که سبب پراکنده شدن عنصرهای تشکیل شده در فضا می‌شود.

پ) درون ستاره‌ها در دمای بسیار بالا واکنش‌های هسته‌ای رخ داده و عنصرهای سبک تر به عنصرهای سنگین تر تبدیل می‌شوند.

ت) روند تشکیل عناصر در ستاره‌ها مطابق شکل زیر است:

★ ۸۳ کدام عبارت زیر نادرست است؟

۱ جرم یک اتم O_8^{16} تقریباً 16amu و C^{12} برابر جرم ایزوتوپ C^{13} می‌باشد.

۲ جرم یک الکترون بسیار ناچیز و تقریباً برابر 1amu می‌باشد.

۳ جرم پروتون کمی بیشتر از جرم نوترون و تقریباً برابر 1amu می‌باشد.

۴ جرم اتنی با مقیاس amu سنجیده می‌شود که برابر جرم ایزوتوپ پایدار اتم کربن است.

گزینه ۳
پاسخ:

جرم پروتون و نوترون در حدود 1amu است ولی جرم نوترون کمی بیش تر از جرم پروتون است. (جرم پروتون $1,0073\text{amu}$ و جرم نوترون $1,0087\text{amu}$)

H	
Li	Be
(A)	Mg
K	(D)
(B)	(C)

Sr – Ca – Rb – Na

Ba – Ca – Cs – Na

★ ۸۴ C, B, A و D به ترتیب کدام عناصر جدول تناوبی هستند؟

۱ C – Ba – Cs – Na

۲ Ca – Sr – Rb – Na

گزینه ۳
پاسخ:

عناصر گروه‌های ۱ و ۲ جدول دوره‌ای (فلزهای قلیابی و قلیابی خاکی) و همچنین گروه ۱۷ (هالوژن‌ها) و گروه ۱۸ (گازهای نجیب) را حتماً به خاطر بسپارید.

★ ۸۵ اگر ۱,۸ گرم O_2 , ۱,۲ گرم H_2O و $15,0$ مول NH_3 داشته باشیم، کدام گزینه درست است؟

$(C = 12, H = 1, O = 16\text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$

۱ $NH_3 < CH_4 < H_2O < mol_{NH_3} < mol_{CH_4} < mol_{H_2O}$

گزینه ۴
پاسخ:

$$1,8\text{g}_{H_2O} \times \frac{1\text{mol}_{H_2O}}{18\text{g}_{H_2O}} = 0,1\text{mol}_{H_2O}$$

$$1,2\text{g}_{CH_4} \times \frac{1\text{mol}_{CH_4}}{16\text{g}_{CH_4}} = 0,075\text{mol}_{CH_4}$$

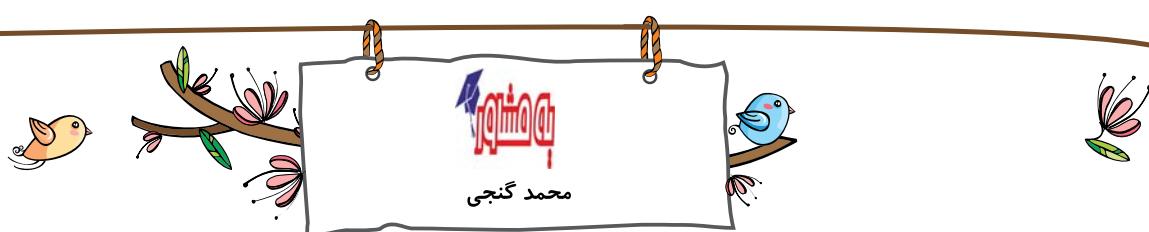
$$\frac{15,0\text{mol}_{NH_3}}{\text{mol}_{CH_4}} > \text{mol}_{NH_3} > \text{mol}_{H_2O}$$

$$H_2O = 2 \times 1 + 16 = 18\text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$CH_4 = 12 + 4 \times 1 = 16\text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

محاسبه جرم مولی‌های لازم:

محمد گنجی

۸۶ همهٔ موارد زیر درست هستند به جز:

- ۱ برای آزمایش تست شعله، می‌توان از فلز، نمک فلز و محلول نمک آن فلز استفاده کرد.
- ۲ رنگ شعله‌ی نمک لیتیم هیدروژن کربنات، قرمز و ترکیب‌های یونی مس (II)، سبز رنگ است.
- ۳ نور زرد لامپ‌های آزادراه‌ها و خیابان‌ها به دلیل وجود بخار سدیم در آن هاست.
- ۴ نور خورشید گستره‌ی پیوسته از هفت طول موج رنگی (از سرخ تا بنفش) را در بر می‌گیرد.

گزینهٔ ۴ پاسخ:

نور خورشید که سفید به نظر می‌رسد با عبور از قطره‌های آب موجود در هوای گستره‌ی پیوسته‌ای از رنگ‌ها که شامل بی‌نهایت طول موج از رنگ‌های گوناگون است را تشکیل می‌دهد.

۸۷ چه تعداد از عبارت‌های داده شده در خصوص مدل اتمی بور، درست است؟

- آ) بور توانست با بررسی طیف نشری خطی هیدروژن، فقط برای اتم هیدروژن مدلی ارائه کند.
- ب) مدل اتمی بور فقط به بررسی طیف نشری خطی هیدروژن در گستره مرئی می‌پردازد.
- پ) در گستره مرئی طیف نشری خطی هیدروژن، طول موج و انرژی با یکدیگر رابطه‌ی مستقیم دارند.
- ت) مدل بور زمینه‌ساز ارائه‌ی آخرین مدل اتمی ارائه شده یعنی مدل کواتومی گردید.

۴ ۲

۳ ۲

۲ ۲

۱ ۱

گزینهٔ ۳ پاسخ:

هرچه طول موج کوتاه‌تر، انرژی بیشتر پس طول موج و انرژی رابطه عکس دارند. (رد عبارت پ)
عبارت‌های آ، ب و ت، درست‌اند.

۸۸ ایزوتوپ‌های یک عنصر در

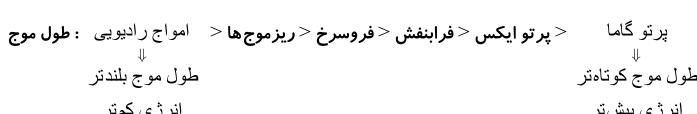
- ۱ تمام خواص شیمیایی و فیزیکی مشابه هستند.
- ۲ تمام خواص شیمیایی مشابه و در برخی از خواص فیزیکی مشابه و در تمام خواص فیزیکی متفاوت هستند.
- ۳ برعی خواص شیمیایی مشابه و در برخی از خواص فیزیکی مشابه و در تمام خواص فیزیکی متفاوت هستند.

گزینهٔ ۳ پاسخ:

ایزوتوپ‌های یک عنصر: در خواص شیمیایی مشابه و در برخی از خواص فیزیکی وابسته به جرم مانند چگالی تفاوت دارند.

۸۹ در کدام گزینه، مقایسه به درستی انجام شده است؟

- ۱ انرژی پرتوها: فرابنفش > ریزموچ‌ها > رادیویی > پرتو ایکس > پرتو گاما
- ۲ طول موج: پرتو گاما > ریزموچ > فروسخ > ریزموچ‌ها
- ۳ پاسخ: گزینهٔ ۳

۹۰ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ به کمک طول موج نوارهای ظاهر شده در طیف نشری خطی یک فلز، می‌توان به شناسایی آن فلز دست یافت.
- ۲ طول موج‌های نور حاصل از انتقال الکترون از حالت برانگیخته به حالت پایه در هر اتم، مختص به همان اتم است.
- ۳ احتمال حضور الکترون در تمامی نقاط پیرامون هسته عددی بزرگ‌تر از صفر است.
- ۴ طیف‌های نشری، حاصل انتقال الکترون‌ها از لایه‌های پایین‌تر به لایه‌های بالاترند.

گزینهٔ ۴ پاسخ:

طیف‌های نشری حاصل انتقال الکترون‌ها از لایه‌های بالاتر به لایه‌های پایین‌تر می‌باشد.

۹۱ کدام یک از اتم‌های $D^{m'}, C^{m+2}, B^{m'}, A^{m-3}$ هم مکان هستند؟

D و A ۲

A و C ۳

D و B ۲

B و A ۱

گزینهٔ ۳ پاسخ:

هم مکان یا ایزوتوپ‌های یک عنصر دارای عدد اتمی یکسان و عدد جرمی متفاوت هستند. (A) و (D) و (C) که البته B و C در گزینه‌ها قرار داده نشده‌اند.

محمد گنجی

★ ۹۲ چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) یک نمونه طبیعی از منیزیم مخلوطی از سه هم‌مکان است.
- ب) یک نمونه طبیعی از هیدروژن مخلوطی از دو ایزوتوپ است.
- پ) در ایزوتوپ منیزیم، $^{24}_{12}\text{Mg}$ بیش ترین فراوانی دارد و پایدارتر است.
- ت) عدد جرمی ایزوتوپ فراوان‌تر منیزیم دو برابر عدد اتمی آن است.

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۱ ۰

پاسخ: ۳ گزینه

فقط (ب) نادرست است، نمونه طبیعی هیدروژن مخلوطی از سه ایزوتوپ (^1H , ^2H , ^3H) می‌باشد.

منیزیم دارای سه ایزوتوپ است و $^{24}_{12}\text{Mg}$ فراوان‌ترین ایزوتوپ منیزیم است ($Z = 12$, $A = 24$)

. واکنش پذیری فلز‌های از بیشتر است و تعداد عناصر در گروه از گروه کم‌تر است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸
Sc A B C F D E

پاسخ: ۲ گزینه

گروه اول فلز قلیابی دارای ۷ عنصر و گروه دوم فلز قلیابی خاکی دارای ۶ عنصر هستند.

★ ۹۳ با توجه به شکل عناصر E, D, C, B, A, F را مشخص کنید. (به ترتیب از راست به چپ)

۱ O – Ne – F – P – Cu – Zn
۲ S – Ar – Cl – N – Zn – Cu
۳ O – Ar – Cl – N – Zn – Cu
۴ Se – Ne – Br – P – Au – Ag

پاسخ: ۳ گزینه

★ ۹۴ در کدام گزینه، همه‌ی عناصر داده شده در یک دوره از جدول تناوبی قرار دارند؟

$^{12}\text{Mg} - ^3\text{Li} - ^7\text{N}$

$^{11}\text{Na} - ^{10}\text{Ne} - ^{16}\text{S}$

$^{23}\text{V} - ^{34}\text{Kr} - ^{30}\text{Zn}$

$^{23}\text{As} - ^{18}\text{Ar} - ^{37}\text{Rb}$

پاسخ: ۲ گزینه

توجه داشته باشد که یک گاز نجیب و فلز قلیابی بعد از آن در یک دوره نخواهد بود پس رد گزینه‌های ۱ و ۳. در گزینه‌ی (۴) Mg در دوره سوم و Li در دوره‌ی دوم قرار دارند.

★ ۹۵ ایزوتوپ‌های منیزیم در چند مورد از ویژگی‌های زیر مشابه هستند؟

- آ) تعداد پرتوون
- ب) عدد جرمی
- پ) نیم عمر
- ت) فراوانی در طبیعت

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

پاسخ: ۴ گزینه

همه ایزوتوپ‌های منیزیم ($^{24}_{12}\text{Mg}$, $^{25}_{12}\text{Mg}$, $^{26}_{12}\text{Mg}$) دارای عدد اتمی، یکسان می‌باشد و سایر موارد در ایزوتوپ‌ها ممکن است متفاوت باشد.

★ ۹۶ مطابق قوانین جدول دوره‌ای عناصر، اگر عناصر را براساس افزایش در کتاب یکدیگر قرار دهیم، خواص فیزیکی و شیمیایی عناصر را به صورت نشانیم.

۱ عدد اتمی – تدریجی تغییر می‌شود.

۲ عدد جرمی – تدریجی تغییر می‌کند.

۱ عدد اتمی – دوره‌ای تکرار می‌شود.

۲ جرم اتمی – تناوبی تکرار می‌شود.

پاسخ: ۱ گزینه

★ ۹۷ خواص شیمیایی عنصر M_{12} به خواص شیمیایی کدام عنصر نزدیک‌تر است؟

^{35}Br

^{20}Ca

^{11}Na

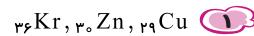
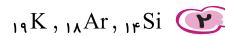
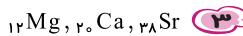
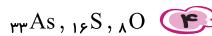
^{15}P

پاسخ: ۳ گزینه

عنصری که با M_{12} هم گروه باشد پس Ca_{20} صحیح است.

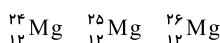
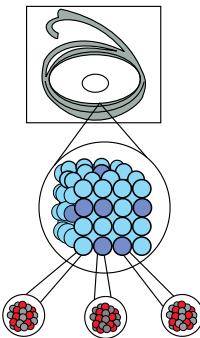
محمد گنجی

۹۹ کدام سه عنصر در یک گروه از جدول دوره‌ای قرار دارند؟

پاسخ: ۳ گزینه

۱۰۰ ★ با توجه به شکل روبرو، از میان ایزوتوپ‌های منیزیم، ایزوتوپ با عدد جرمی پایدارتر است و جرم اتمی میانگین به جرم ایزوتوپی که درصد فراوانی دارد نزدیک‌تر است یعنی

- ۱ ^{25}Mg - کم تری - ۲۴
- ۲ ^{24}Mg - بیش تری - ۲۵
- ۳ ^{26}Mg - کم تری - ۲۶
- ۴ ^{24}Mg - بیش تری - ۲۴

پاسخ: ۴ گزینه

منیزیم دارای سه ایزوتوپ ^{24}Mg , ^{25}Mg , ^{26}Mg است که درصد فراوانی ^{24}Mg , ^{25}Mg , ^{26}Mg بیش تر است و پایدارتر است. و جرم اتمی میانگین به جرم ایزوتوپی که فراوانی بیش تری دارد نزدیک‌تر است یعنی ^{24}Mg .

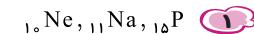
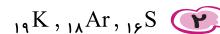
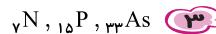
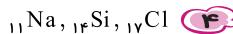
۱۰۱ ★ کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- ۱ دفع پسماند راکتورهای اتمی از جمله چالش‌های صنایع هسته‌ای به شمار می‌آید.
- ۲ کیمیاگری یعنی تبدیل عنصرهای دیگر به طلا با پیشرفت علم شیمی و فیزیک برای انسان امکان پذیر شده است.
- ۳ به گلوکز حاوی اتم پرتوزا، گلوکز نشان دار می‌گویند.
- ۴ فراوانی ایزوتوپ ^{235}U در مخلوط طبیعی آن از ۷٪ کمتر است.

پاسخ: ۴ گزینه

فراوانی این ایزوتوپ اورانیوم در مخلوط طبیعی کمتر از ۷٪ درصد است.

۱۰۲ ★ در کدام مورد زیر، هر سه عنصر در یک دوره از جدول تناوبی قرار دارند؟

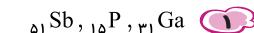
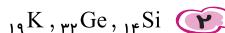
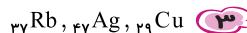
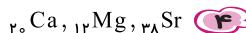

پاسخ: ۴ گزینه

گاز نجیب و فلز قلیابی بعد از آن در یک دوره نیستند رد گزینه‌های ۱ و ۲.

گزینه (۳)، P و N در یک گروهند. پس گزینه (۴) صحیح است.

۱۰۳ ★ کدام سه عنصر، در یک گروه جدول دوره‌ای جای دارند و همگی فلزند؟

پاسخ: ۴ گزینه

همگی متعلق به گروه دوم (فلز قلیابی خاکی) هستند.

۱۰۴ ★ کدام گزینه نادرست است؟

۱ رادیوازوتوپ‌ها اگرچه بسیار خطرناک هستند ولی از آن‌ها در پزشکی، کشاورزی و ساخت در نیروگاه‌های اتمی استفاده می‌شود.

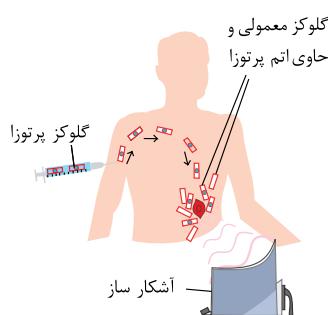
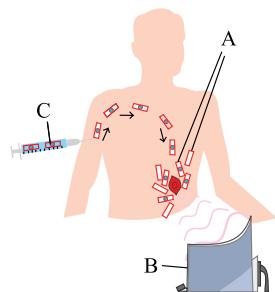
۲ غده تیروئید تکنسیم و یون یودید را جذب می‌کند و با افزایش مقدار این یون امکان تصویربرداری فراهم می‌شود.

۳ با کامیابی دانشمندان هسته‌ای ایران در فرآیند غنی سازی ایزوتوپی ^{235}U نام ایران در فهرست ده گانه‌ی کشورهای هسته‌ای جهان ثبت شد.

۴ پسماند راکتورهای اتمی خاصیت پرتوزایی دارد و خطرناک است.

پاسخ: ۲ گزینه

غده‌ی تیروئید یون حاوی تکنسیم و یودید را جذب می‌کند نه خود تکنسیم.

۱۰۵ ★ با توجه به شکل مقابل A, B, C به ترتیب کدامند؟

۱ گلوکز معمولی - دستگاه تصویربرداری - گلوکز حاوی اتم پرتوزا

۲ گلوکز نشاندار - دستگاه تصویربرداری - گلوکز حاوی اتم پرتوزا

۳ گلوکز معمولی و گلوکز حاوی اتم پرتوزا - آشکارساز پرتو - گلوکز معمولی

۴ گلوکز معمولی و گلوکز نشاندار - آشکارساز پرتو - گلوکز حاوی اتم پرتوزا

پاسخ: ۴ گزینه

۱۰۶ ★ فعال ترین عنصرهای فلزی و نافلزی به ترتیب به کدام گروههای جدول دوره‌ای تعلق دارند؟

۱۷۶۱ ۴

۱۶۹۲ ۳

۱۷۶۱۱ ۲

۱۴۹۱۲ ۱

پاسخ: ۴ گزینه

فعال ترین عنصرهای فلزی در گروه اول (فلز قلیابی) و فعال ترین عنصرهای نافلزی در گروه ۱۷ (هالوژن‌ها) قرار دارند.

۱۰۷ ★ چند مورد از موارد زیر درست است؟

آ) گلوکز حاوی اتم پرتوزا، گلوکز نشاندار می‌گویند و برای تشخیص توده‌های سرطانی از آن استفاده می‌شود.

ب) توده‌های سرطانی، ياخته‌هایی هستند که رشد عادی و سریع دارند.

پ) دود سیگار و قلیان مقدار قابل توجهی مواد پرتوزا دارد.

ت) همه افرادی که به سرطان ریه دچار می‌شوند سیگاری هستند.

ث) یکی از کاربردهای مواد پرتوزا استفاده از آنها در تولید انرژی الکتریکی است.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

پاسخ: ۳ گزینه

(ب و ت) نادرست هستند زیرا توده‌های سرطانی ياخته‌هایی هستند که رشد غیرعادی و سریع دارند. (ت) اغلب افرادی که سرطان ریه دارند سیگاری هستند نه همه افراد.

۱۰۸ ★ چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) جرم اجسام گوناگون را بسته به اندازه و نوع آنها با ترازووهای متفاوتی اندازه‌گیری می‌کنند.

ب) با استفاده از باسکول چند تنی نمی‌توان جرم یک هندوانه را اندازه‌گیری کرد چون جرم هندوانه از دقت اندازه‌گیری این ترازو و بیش تر است.

پ) ترازووهایی که برای اندازه‌گیری جرم مواد گوناگون به کار می‌رود، دقت اندازه‌گیری متفاوت دارند.

ت) دقت باسکول‌های تنی تا یک صدم تن و دقت ترازوی زرگری تا یک دهم گرم است.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

پاسخ: ۲ گزینه

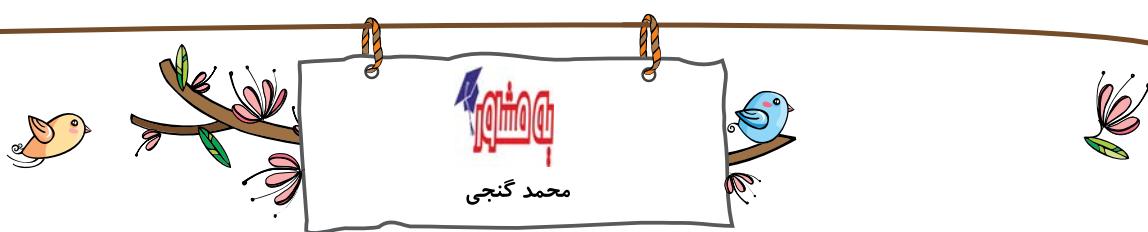
(ب) و (ت) نادرست هستند.

ب) برای اندازه‌گیری جرم یک جسم همواره باید جرم آن جسم از دقت اندازه‌گیری ترازو و بیش تر باشد.

ت) دقت باسکول‌های تنی تا ۱,۰ تن و دقت ترازوی زرگری تا ۰,۱ گرم است.

محمد گنجی

۱۰۹ کدام عبارت درباره ای عنصر تکنیسم C نادرست است؟

شناخته شده ترین فلز پرتوزا عنصری بود که در راکتور هسته‌ای ساخته شد.

ایزوتوپ پرتوزا و ناپایداری است که در تصویربرداری پزشکی کاربرد ویژه‌ای دارد.

چون زمان ماندگاری آن کم است نمی‌توان مقادیر زیادی از آن را تهیه و برای مدت طولانی نگهداری کرد.

این عنصر دارای ۴۳ الکترون و ۵۶ نوترون است.

پاسخ: ۱ گزینه ۱

شناخته شده ترین فلز پرتوزا اورانیوم است نه تکنیسم.

۱۱۰ یکای جرم اتمی برابر است.

جرم اتمی کربن - ۱۲

$\frac{1}{12}$ جرم ایزوتوپ کربنی که برای تعیین قدمت اشیای قدیمی استفاده می‌شود.

$\frac{1}{12}$ جرم ایزوتوپ سنگین اتم کربن

$\frac{1}{12}$ جرم اتم کربن - ۱۲

پاسخ: ۴ گزینه ۴

۱۱۱ کدام گزینه نادرست است؟

دانشمندان برای اینکه بتوانند خواص فیزیکی و شیمیایی هر ماده را در محیط بررسی کنند باید بدانند چه جرمی از اتم‌ها یا مولکول‌های آن ماده وارد محیط شده است.

اتم‌ها بسیار ریزند به طوری که نمی‌توان آنها را به طور مستقیم مشاهده و جرم آنها را اندازه‌گیری کرد.

$\frac{1}{12}$ جرم اتم‌ها را با وزنه‌ای می‌سنجد که جرم آن $\frac{1}{12}$ جرم ایزوتوپ کربن - ۱۲ است.

جرم پروتون و نوترون با هم برابر و در حدود «amu» است.

پاسخ: ۴ گزینه ۴

جرم پروتون و نوترون در حدود «amu» است ولی برابر نیستند بلکه جرم نوترون کمی بیش تر از جرم پروتون است.

۱۱۲ جرم اتمی گونه‌ای که درون هسته آن ۳ پروتون و ۴ نوترون وجود دارد، تقریباً چند «amu» است؟

۱۰ ۱۶

۷ ۲۰

۴ ۲

۳ ۱

پاسخ: ۳ گزینه ۳

از آنجا که جرم نوترون‌ها و پروتون‌ها با هم برابر و حدود «amu» است می‌توان از روی عدد جرمی (A) جرم آن اتم را تخمین زد.

$$A = Z + N \Rightarrow A = 3 + 4 = 7$$

۱۱۳ کدام گزینه نادرست است؟

شیمی‌دان‌ها ۱۱۸ عنصر شناخته شده را براساس یک معیار و ملاک در جدولی با چیدمانی ویژه کتاب هم قرار داده‌اند.

طبقه‌بندی کردن یکی از مهارت‌های پایه در یادگیری مفاهیم علمی است که بررسی و تحلیل را آسان تر می‌کند.

جدول تناوبی از ۷ دوره و ۱۸ گروه تشکیل شده است.

جدول دوره‌ای امروزی براساس افزایش جرم اتمی سازماندهی شده است.

پاسخ: ۴ گزینه ۴

جدول دوره‌ای امروزی براساس افزایش عدد اتمی مرتب شده است.

۱۱۴ کدام گزینه نادرست است؟

در جدول دوره‌ای هر ستون شامل عنصرها با خواص شیمیایی مشابه است.

خواص شیمیایی عنصرهایی که در یک ردیف از جدول جای دارند، متفاوت است.

هر ردیف در جدول نشان‌دهنده‌ی چیدمان عنصرها بر حسب افزایش جرم اتمی است.

با استفاده از نمادها، داده‌های عددی در جدول دوره‌ای می‌توان شماره گروه، دوره و شمار ذره‌های زیراتمی را برای یک عنصر بدست آورد.

محمد گنجی

پاسخ: ۳

چیدمان عناصر در جدول دوره‌ای بر حسب افزایش عدد اتمی انجام شده است.

۱۱۵ چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) چون با پیمایش هر دوره از چپ به راست، خواص عنصرها به طور مشابه تکرار می‌شود، آن را جدول دوره‌ای یا تناوبی عنصرها نامیده‌اند.
- ب) اولین پیشرفت در زمینه دسته بندی عنصرها با کارهای مندلیف به دست آمد.
- پ) هر خانه از جدول که به یک عنصر تعلق دارد حاوی عدد اتمی، نام، نماد شیمیایی و جرم اتمی میانگین آن عنصر است.
- ت) موقعیت یا مکان هر عنصر در جدول دوره‌ای، شماره‌ی گروه و دوره‌ی آن را نشان می‌دهد.
- ث) در جدول دوره‌ای امروزی عنصرها براساس افزایش عدد جرمی مرتب شده‌اند.

۴ ۳

۱ ۲

۳ ۱

۲ ۴

پاسخ: ۲
ب) و (ث) نادرست‌اند.

(ب) قبل از مندلیف نیز دانشمندانی در زمینه دسته بندی عنصرها کارهایی انجام داده بودند.
(ث) براساس افزایش عدد اتمی مرتب شده‌اند.

۱۱۶ کدام عبارت نادرست است؟

۱ آیوپاک اتحادیه بین‌المللی شیمی محض و کاربردی است.

۲ جدول دوره‌ای عنصرها به تأیید آیوپاک رسیده است.

۳ بزرگ‌ترین پیشرفت در زمینه دسته بندی عنصرها با کارهای مندلیف به دست آمد.

۴ در جدول تناوبی با پیمایش هر دوره از راست به چپ خواص عنصرها به طور مشابه تکرار می‌شود.

پاسخ: ۴
در جدول تناوبی با پیمایش هر دوره از چپ به راست خواص عنصرها به طور مشابه تکرار می‌شود.

۱۱۷ چند مورد از مطالب زیر درباره‌ی جدول دوره‌ای نادرست است؟

آ) در جدول دوره‌ای هر عنصر با نماد یک یا دو حرفی نشان داده شده است.

ب) برای هر نماد یک عنصر حرف اول نام لاتین آن به صورت بزرگ نوشته می‌شود.

پ) نماد سه عنصر آلومینیم، آرگون و طلا به ترتیب Al، Ar، Au است.

ت) موقعیت یا مکان هر عنصر در جدول دوره‌ای، شماره‌ی گروه و ستون آن را نشان می‌دهد.

ث) در گروه گازهای نجیب هستند و تمایل به انجام واکنش شیمیایی ندارند.

۴ ۳

۱ ۲

۳ ۱

پاسخ: ۲
(ت) و (ث) نادرست‌اند.

ت) موقعیت یا مکان هر عنصر در جدول دوره‌ای، شماره گروه و دوره‌ی آن را نشان می‌دهد.

ث) در گروه گازهای نجیب هستند. (نماد شیمیایی رادون Rn و He)

۱۱۸ شکل روی رو بیانگر چه تعریفی در کتاب درسی است؟

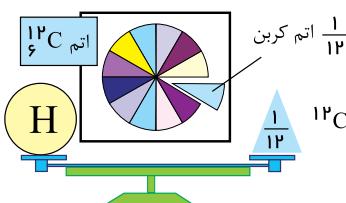
۱ بررسی جرم اتمی ^{12}C

۲ یکای جرم اتمی

۳ محاسبه جرم اتمی میانگین

۴ دقت اندازه گیری وزنه یکای جرم اتمی

پاسخ: ۲

این شکل در کتاب درسی الگویی برای نمایش یکای جرم اتمی (amu) را نشان می‌دهد. که به $\frac{1}{12}$ کربن می‌گویند و حتماً کربن که ایزوتوپ ^{12}C باشد.

محمد گنجی

*۱۱۹ جدول دوره‌ای دارای عنصر است که در ستون و رده افزایش چیدمان شده‌اند و با عنصر آغاز می‌شود.

۱۸-۷-۱۱۸ - عدد جرمی - هلیم

۱۸-۷-۱۱۸ - عدد اتمی - هیدروژن

پاسخ: ۴

نام ذره	نماد	بار الکتریکی نسبی	جرم (amu)
پروتون	1P_1	+1	۱,۰۰۸۷
الکترون	${}^{-1}e$	-1	۰,۰۰۰۵
نوترون	1n	0	۱,۰۰۷۳

۶ ۲
۲ ۳

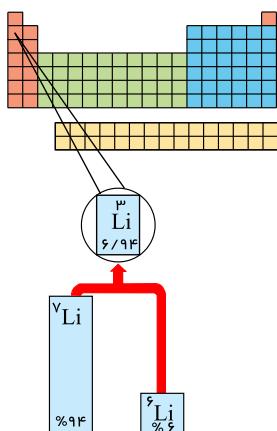
*۱۲۰ در جدول زیر چند اشتباہ وجود دارد؟

۱

۳

پاسخ: ۲

۱ → جرم جابه جا نوشته شده، $n \rightarrow$ بار $+1 \rightarrow$ بار

*۱۲۱ با توجه به شکل مقابل جرم اتمی میانگین عنصر لیتیم کدام است؟

۱

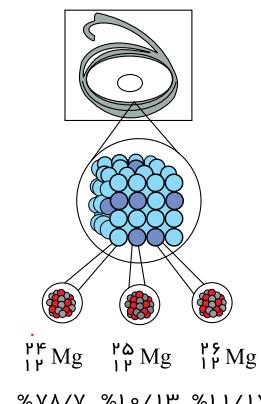
۲

۳

۴

پاسخ: ۳

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2} = \frac{(7 \times 94) + (6 \times 6)}{100} = 6,94$$

*۱۲۲ با توجه به شکل روی رو، جرم اتمی میانگین عنصر منیزیم کدام است؟

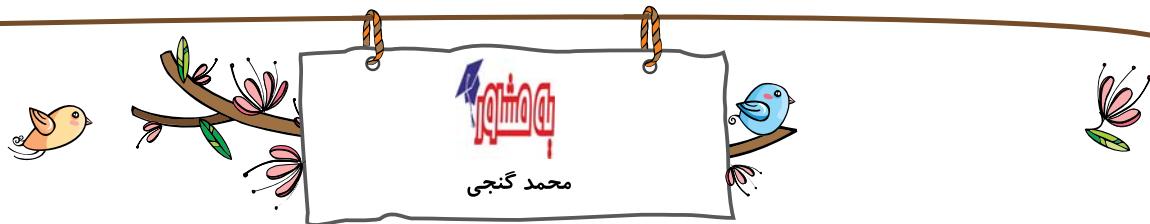
۲۴,۶۵

۲۵,۰۱

۲۴,۳۲

۲۵,۲۰

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2 + M_3 F_3}{F_1 + F_2 + F_3} = \frac{(24 \times 78.7) + (25 \times 10.13) + (26 \times 11.17)}{100} = 24,32$$

★ ۱۲۳ در جدول دوره‌ای، عنصرها براساس سازماندهی شده‌اند به طوری که از عنصر با عدد اتمی آغاز و به عنصر شماره‌ی که یک است ختم می‌شود.

۱ افزایش جرم اتمی - هیدروژن - ۱ - ۱۰۸ - هالوژن

۲ افزایش عدد اتمی - هلیم - ۱ - ۱۱۸ - گاز نجیب

۳ پاسخ: گزینه ۴

★ ۱۲۴ عنصری است که تمایل به انجام واکنش شیمیایی ندارد و عناصر و رفتاری مشابه با آن دارند در یک ستون قرار می‌گیرند.

Ba-Be - ۱

Cl-Br - ۲

Xe-Ar - ۳

Ra-Au - ۱

پاسخ: گزینه ۲
عنصری که در یک گروه (ستون) قرار دارند دارای خواص شیمیایی مشابه هستند.

★ ۱۲۵ گرافیت دگر شکلی از کربن است. در قرن ۱۶ میلادی قطعه‌ی بزرگی از گرافیت خالص کشف شد که بسیار نرم بود. به دلیل شکل ظاهری گرافیت، مردم در آن زمان می‌پنداشتند که گرافیت از سرب تشکیل شده است. امروزه با آنکه می‌دانیم مغز مداد از جنس گرافیت است، اما این ماده هم چنان به سرب مداد معروف است. در ۳۶٪ گرم گرافیت خالص، چند مول کربن و چند اتم کربن وجود دارد؟ (۱mol C = ۱۲g)

۱ $۱۰^{۲۱} - ۹,۰۱۵ \times ۱۰^{۲۲}$

۲ $۱۰^{۲۱} - ۹,۰۵۳ \times ۱۰^{۲۲}$

۳ $۱۰^{۲۱} - ۹,۰۰۳ \times ۱۰^{۲۲}$

پاسخ: گزینه ۳

$$? \text{mol C} = ۹,۰۳ \text{g} \times \frac{۱ \text{mol}}{۱۲ \text{g}} = ۰,۰۰۳ \text{mol}$$

$$? \text{atom C} = ۰,۰۰۳ \text{mol} \times \frac{۶,۰۲ \times ۱۰^{۲۳} \text{atom}}{۱ \text{mol}} = ۱۸,۰۶ \times ۱۰^{۲۱} \text{atom}$$

★ ۱۲۶ چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) نور، کلید قفل صندوقچه را زبانه‌ی جهان است.

ب) به دلیل اینکه خورشید و دیگر اجرام آسمانی از ما بسیار دور هستند، ویژگی‌های آنها را نمی‌توان به طور مستقیم اندازه‌گیری کرد.

پ) دمای اجسام بسیار داغ را می‌توان با ابزاری مانند دماسنچ تعیین کرد.

ت) نوری که از ستاره یا سیاره‌ای به ما می‌رسد نشان می‌دهد که آن ستاره یا سیاره از چه ساخته شده و دمای آن چقدر است؟

ث) دانشمندان با دستگاه طیف‌سنج جرمی می‌توانند از پرتوهای گسیل شده از مواد گوناگون اطلاعات ارزشمندی درباره آن بدست آورد.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

پاسخ: گزینه ۳

(پ) و (ث) نادرست است.

(پ) نمی‌توان (ث) دستگاه طیف‌سنج نه طیف‌سنج جرمی.

★ ۱۲۷ کدام عبارت نادرست است؟

۱ نور خورشید با عبور از میان قطره‌های آب موجود در هوا، تجزیه می‌شود و خطوط طیفی جدا از هم و مشخص از رنگ‌ها پدید می‌آید.

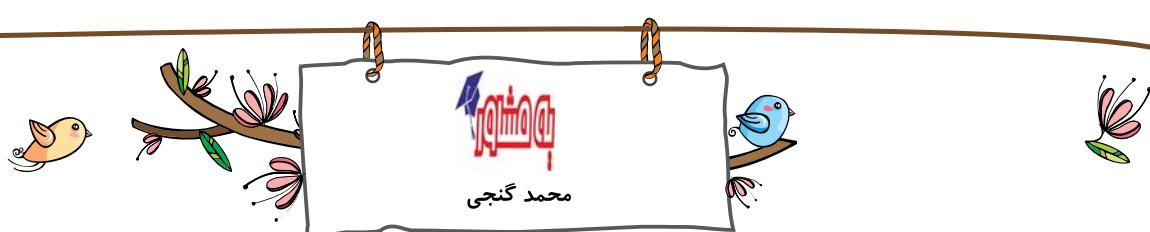
۲ نور خورشید اگرچه سفید به نظر می‌رسد پس از بارش تجزیه می‌شود و گستره رنگی شامل بی نهایت طول موج از رنگ‌های گوناگون موجود می‌آورد.

۳ نور مرئی تنها بخش کوچکی از گستره پرتوهای الکترومغناطیسی است.

۴ هر چه طول موج پرتو کوتاه‌تر باشد، انرژی بیشتری با خود حمل می‌کند.

پاسخ: گزینه ۱

نور خورشید با عبور از میان قطره‌های آب موجود در هوا، تجزیه می‌شود و خطوط پیوسته از رنگ‌ها را ایجاد می‌کند.

★ ۱۲۸ چند مورد از مطالب زیر درست هستند؟

- آ) عنصر مس دارای رادیوایزوتوپی است که می توان آن را بوسیله یک مولد هسته ای تولید کرد.
- ب) شیمی دان ها همواره با یافتن کاربردهای منحصر به فرد هر عنصر، انگیزه کافی برای ساختن عنصرهای جدید را داشته اند.
- پ) ^{99}TC را نمی توان مقدابر زیادی تهیه و برای مدت طولانی نگهداری کرد. بسته به نیاز آن را با یک مولد هسته ای تولید و سپس مصرف می کنند.

ت) از ۱۱۸ عنصر شناخته شده، ۹۲ عنصر در طبیعت یافت می شود و ۲۶ عنصر دیگر ساختگی است.

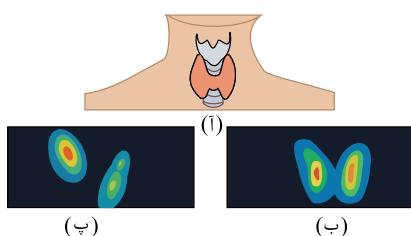
۴ ۲۴

۳ ۳۰

۲ ۲

۱ ۱

پاسخ: ۴ گزینه

★ ۱۲۹ با توجه به شکل مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ شکل (ب) تصویر غده تیروئید ناسالم را نشان می دهد.
- ۲ تیروئید غده پروانه ای شکل است که در زیر گلو قرار دارد.
- ۳ از تکنسیم (^{99}TC) برای تصویربرداری غده تیروئید استفاده می شود.
- ۴ رادیوایزوتوپ تکنسیم (^{99}Tc) در تصویربرداری از گردش خون نقش ویژه ای دارد.

پاسخ: ۳ گزینه

از تکنسیم (^{99}Tc) برای تصویربرداری غده تیروئید استفاده می شود زیرا یون یدید با یونی که حاوی تکنسیم است اندازه مشابه دارد.

★ ۱۳۰ دانشمندان هسته ای ایران با تلاش بسیار موفق شدند مقدار ایزوتوپ اورانیوم که فراوانی آن در مخلوط طبیعی از درصد کم تر است را به کمک فرآیند غنی سازی افزایش دهند.

۵ ۲۳۵

۶ ۱۳۵

۷ ۲۳۵ - ۰,۰۷

۸ ۰,۰۷ - ۱۳۵

پاسخ: ۴ گزینه

★ ۱۳۱ بار یون حاصل از کدام عنصر زیر، (با رسیدن به آرایش الکترونی هشت تایی) با بقیه تفاوت دارد؟

۱ پتانسیم

۲ ید

۳ کلر

۴ گوگرد

پاسخ: ۴ گزینه

K^+ , Cl^- , S^{2-} , I^- و پتانسیم دارای بار یون مثبت است.

★ ۱۳۲ فرمول شیمیایی ترکیب های «آلومنین نیترید»، «کلسیم یدید» و «پتانسیم اکسید» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

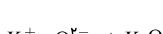
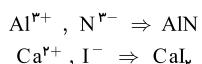
۱ KO_2 , CaI_2 , AlN

۲ K_2O , CaI_2 , Al_2N_5

۳ K_2O , CaI_2 , AlN

۴ K_2O , CaI_2 , AlN_3

پاسخ: ۲ گزینه

★ ۱۳۳ عبارت زیر با چند مورد از مطالب داده شده به درستی کامل می شود؟

پرتوهای دارای بیش تری نسبت به پرتوهای هستند.

آ) فروسرخ - طول موج - فرابنفش

ب) X - طول موج - مرئی

ت) زردنگ - انرژی - سبز

پ) گاما - انرژی - فرابنفش

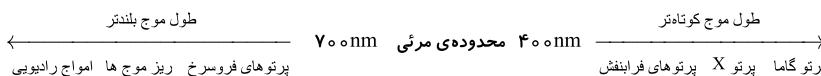
۱ ۲۴

۲ ۳۰

۳ ۲

۴ ۱

پاسخ: ۲ گزینه

موارد (آ) و (پ) صحیح است.

محمد گنجی

* ۱۳۴ کدام گزینه ترتیب درستی از طول موج پرتوهای الکترومغناطیسی را نشان می‌دهد؟

۱) فرابنفش < ریزموج ها < گاما < فروسرخ

۲) گاما < پرتوهای X < امواج رادیویی < فروسرخ

۳) امواج رادیویی < فروسرخ < پرتوهای X < گاما

۴ ۳ ۲ ۱

گزینه ۳ پاسخ:

پرتو گاما > پرتوهای ایکس > پرتوهای فرابنفش > پرتوهای فروسرخ > ریزموجها > امواج رادیویی: طول موج

* ۱۳۵ در کدام گزینه فرمول شیمیایی به درستی بیان شده است؟

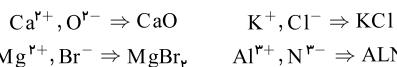
آلمینیم نیترید: ALN ۳

پتاسیم کلرید: KCl ۳

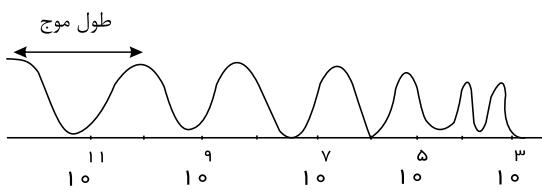
منزیزیم برمید: MgBr ۲

کلسیم اکسید: Ca_۰O ۱

گزینه ۴ پاسخ:

* ۱۳۶ شکل زیر چه محدوده‌ای از پرتوهای الکترومغناطیس را نشان می‌دهد؟

۱ گستره‌ی مرئی

۲ پرتوهای X و فرابنفش

۳ پرتوهای فروسرخ و ریزموجها

۴ پرتوهای فروسرخ، ریزموجها و امواج رادیویی

گزینه ۴ پاسخ:

محدوده طول موج $۱۰^۳$ تا $۱۰^{۱۱}$ مربوط به پرتوهای فروسرخ، ریزموجها و امواج رادیویی است و محدوده طول موج $۱۰^{۱۱}$ تا $۱۰^{۳}$ متر مربوط به پرتوهای فرابنفش تا پرتو گاما می‌باشد.

* ۱۳۷ همه گزینه‌ها درست است به جز

۱ هنگام عبور نور سفید از منشور شکست نور آبی کم تر از نور قرمز است.

۲ نور خورشید شامل بی نهایت طول موج رنگی است که بخش کوچکی از طیف الکترومغناطیس هستند.

۳ دما و عنصرهای سازنده‌ی ستارگان را می‌توان از روی نور آن‌ها تشخیص داد.

۴ نوری که از یک جسم بنفش رنگ به چشم ما می‌رسد، از نورهای مرئی پر انرژی تابعیه مرئی است.

گزینه ۱ پاسخ:

هرچه طول موج کوتاه‌تر و انرژی بیش تر باشد با عبور از منشور شکست آن بیش تر است. نور آبی دارای طول موج کوتاه‌تر و انرژی بیش تر از نور قرمز است پس شکست آن بیشتر و انحراف بیش تری دارد.

* ۱۳۸ طول موج با نشان داده می‌شود و برابر است با و هرچه طول موج کوتاه‌تر باشد انرژی آن است.

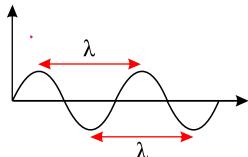
۱ - فاصله میان دو نقطه پیاپی از یک موج - کم تر

۲ - فاصله دو نقطه بالایی یا دو نقطه پایینی پشت سرهم از یک موج - بیشتر

۳ - تعداد تکرار موج در یک بازه زمانی - کم تر

۴ - تعداد تکرار در یک بازه زمانی - بیشتر

گزینه ۲ پاسخ:

۱۳۹ تمام عبارت‌های زیر درست است به جز.....

۱ نور خورشید شامل پرتوهای الکترو-مغناطیسی است و با خود انرژی حمل می‌کند.

۲ کنترل تلویزیون امواج مادون قرمز منتشر می‌کند.

۳ با نگاه کردن بوسیله دوربین موبایل به چشمی کنترل تلویزیون، پرتوها به رنگ قرمز دیده می‌شود.

۴ واحد طول موج نانومتر معادل 10^{-9} متر است.

پاسخ: ۳ گزینه

کنترل تلویزیون امواج رنگ قرمز منتشر می‌کند که طول موج زیاد ولی انرژی آن کم است و هنگام برخورد با دوربین موبایل به رنگ بنفش (طول موج کوتاه، انرژی زیاد) دیده می‌شوند.

۱۴۰ کدام گزینه نادرست است؟

۱ انرژی: پرتو گاما > پرتو X > پرتوهای فروسرخ

۲ طول موج: بنفش > نیلی > سبز > زرد

۳ میزان انحراف نور در منشور: سبز > زرد > نارنجی > سرخ

پاسخ: ۳ گزینه

(۲) پرتو گاما طول موج کوتاه‌تر و انرژی بیش تر نسبت به پرتو X و فروسرخ دارد.

(۳) میزان انحراف نور در منشور با طول موج رابطه‌ی عکس دارد و با انرژی رابطه‌ی مستقیم دارد. هرچه طول موج کوتاه‌تر، انرژی بیش تر، شکست نور و انحراف بیش تر است.
بنفش > نیلی > آبی > سبز > زرد > نارنجی > سرخ: طول موج

انرژی کمتر، شکست نور بیشتر
انرژی بیشتر، شکست نور کمتر

۱۴۱ هر یک از دمایهای داده شده، به ترتیب به کدام شکل‌های A، B و C تعلق دارد؟

۱ ۱۷۵۰ - ۸۰۰ - ۲۷۵۰

۲ ۸۰۰ - ۱۷۵۰ - ۲۷۵۰

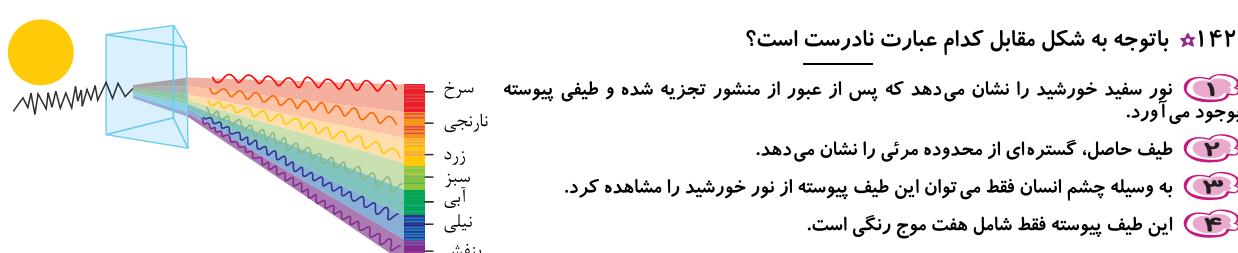
۳ ۱۷۵۰ - ۲۷۵۰ - ۸۰۰

۴ ۲۷۵۰ - ۱۷۵۰ - ۸۰۰

پاسخ: ۴ گزینه

هر طول موج نور کم تر، انرژی آن بیشتر است و دمای بالاتری خواهد داشت. پس:

دماهی قرمز 2750°C ، دماهی زرد 1750°C ، دماهی آبی 800°C قرمز > زرد > آبی : طول موج

۱۴۲ با توجه به شکل مقابل کدام عبارت نادرست است؟

۱ نور سفید خورشید را نشان می‌دهد که پس از عبور از منشور تجزیه شده و طیف پیوسته بوجود می‌آورد.

۲ طیف حاصل، گستره‌ای از محدوده مرئی را نشان می‌دهد.

۳ به وسیله چشم انسان فقط می‌توان این طیف پیوسته از نور خورشید را مشاهده کرد.

۴ این طیف پیوسته فقط شامل هفت موج رنگی است.

پاسخ: ۴ گزینه

نور سفید خورشید با عبور از قطره‌های آب موجود در هوا تجزیه می‌شود و گستره‌ای پیوسته از رنگ‌ها را ایجاد می‌کند. این گستره رنگی شامل بی‌نهایت طول موج رنگی است نه هفت موج رنگی.

هفت موج رنگی فقط مربوط به گستره‌ی مرئی می‌شود.

محمد گنجی

* ۱۴۳ چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) نور زرد لامپ‌هایی که شب هنگام بزرگراه‌ها را روشن می‌سازد به دلیل وجود بخار سدیم در آنهاست.
ب) آتش بازی با مواد شیمیایی نورهای رنگی، زیبا، چشم نواز و شادی‌بخشی را در آسمان ایجاد می‌کند.
پ) از لامپ نئون در ساخت تابلوهای تبلیغاتی برای ایجاد نوشه‌های نورانی قرمز رنگ استفاده می‌شود.
ت) رنگ نشر شده از شعله ترکیب‌های سدیم و لیتیم و مس فقط باریکه‌ی بسیار کوتاهی از طیف مرئی را در بر می‌گیرد.
ث) اگر مقداری از نمک مس دار را روی شعله پاشیم رنگ شعله‌ی فلز مس سبز رنگ می‌شود.

۱

۲

۳

۴

گزینه ۱

پاسخ:

(ث) نادرست است. زیرا برای آزمون شعله باید مقداری از **محلول نمک** را با افشاره روی شعله پاشیم نه خود نمک را که جامد است.

* ۱۴۴ رنگ ایجاد شده در یک شعله می‌تواند، نشان‌دهنده‌ی وجود عنصر در آن باشد. در واقع از روی تغییر رنگ شعله می‌توان به وجود عنصر در آن پی برد.

۱ سبز - مس - فلز

۲ آبی - نئون - نافلز

۳ قرمز - لیتیم - فلز

۴ سبز - سدیم - نافلز

گزینه ۲

پاسخ:

ترکیب‌های حاوی مس (II) و سدیم و لیتیم دارای رنگ شعله‌های به ترتیب: سبز، زرد و قرمز هستند.

* ۱۴۵ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ فرآیندی که در آن یک ماده شیمیایی با از دست دادن انرژی از خود، پرتوهای الکترومغناطیس گسیل می‌دارد، نشر می‌گویند.
۲ اگر نور نشر شده از یک ترکیب لیتیم دار در شعله را از یک منشور عبور دهیم، طیف نشری خطی لیتیم می‌گویند.
۳ طیف نشری خطی لیتیم در گستره‌ی مرئی تنها شامل چهار خط رنگی است.
۴ رنگ شعله مس (II) کلرید دارای طول موج کوتاه‌تری از رنگ شعله سدیم کلرید است.

گزینه ۱

پاسخ:

فرآیندی که در آن یک ماده شیمیایی با جذب انرژی از خود، پرتوهای الکترومغناطیس گسیل می‌دارد، نشر می‌گویند.

* ۱۴۶ رنگ شعله‌ی فلز و همه‌ی ترکیب‌های آن است و طول موج رنگ حاصل از تصویری از خورشید است که با استفاده از دوربین‌های حساس به پرتوهای فرابنفش گرفته می‌شود.

۱ مس - سبز - کم تر

۲ سدیم - سرخ - بیش تر

۳ نئون - زرد - کم تر

گزینه ۲

پاسخ:

رنگ شعله فلز لیتیم و همه ترکیب‌های آن سرخ است و تصویر گرفته شده از خورشید با دوربین‌های حساس به پرتو فرابنفش آبی رنگ است و چون انرژی رنگ سرخ از آبی کم تر است، پس طول موج قرمز از آبی بیش تر است.

* ۱۴۷ اگر مقداری از محلول مس (II) سولفات را با افشاره روی شعله پاشیم رنگ شعله تغییر کرده و طول موج این رنگ از هنگامی است که از محلول سدیم سولفات استفاده می‌کنیم و از هنگامی است که فلز لیتیم به صورت مستقیم بر روی شعله قرار می‌گیرد.

۱ بیش تر - کم تر

۲ کم تر - بیش تر

۳ کم تر - کم تر

گزینه ۱

پاسخ:

سبز > زرد > قرمز
مس (II) سدیم فلز لیتیم : طول موج

* ۱۴۸ طیف نشری خطی عنصر لیتیم شامل خط طیفی مایبن طیف‌های رنگی می‌باشد.

۱ ۳ - قرمز و آبی

۲ ۴ - سبز و بنفش

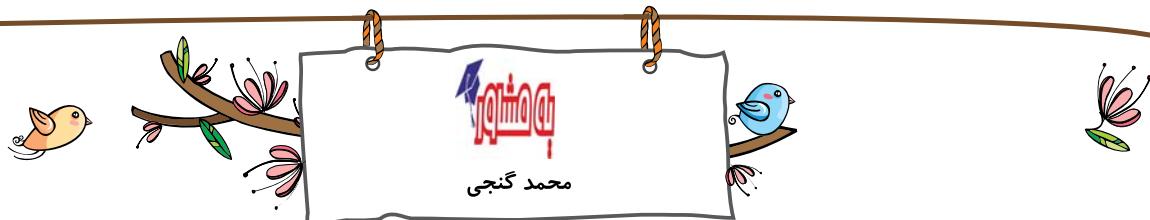
۳ - قرمز و زرد

گزینه ۴

پاسخ:

طیف نشری خطی محدوده قرمز و آبی گستره‌ی مرئی است.

* ۱۴۹ در عنصر هیدروژن همانند عنصر لیتیم، یکسان است اما متفاوت می باشد.

- ۱ تعداد خطوط جذبی در ناحیه مرئی - رنگ آن ها
- ۲ انرژی پرتوهای خطی حاصل - تعداد خطوط نشری
- ۳ طول موج پرتوهای خطی نشری - انرژی هر یک از آنها

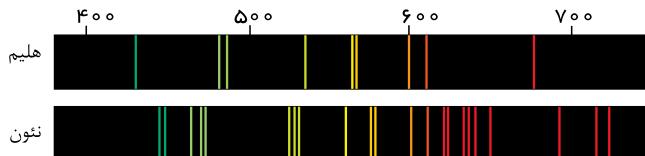
گزینه ۳ پاسخ:

* ۱۵۰ در طیف نشری خطی عنصر برخلاف عنصر تعداد خطوط طیفی در ناحیه مرئی است.

- ۱ هلیم - نئون - کمتر
- ۲ نئون - هیدروژن - لیتیم - بیشتر
- ۳ هیدروژن - لیتیم - هلیم - کمتر

گزینه ۱ پاسخ:

پاسخنامه تشریحی

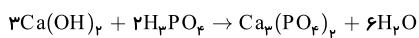
۱ گزینه ۲ ☆

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 100 \rightarrow 15 = \frac{x}{40} \times 100 \rightarrow x = 6\text{g}$$

۲ گزینه ۱ ☆
 زیرا HCl اسید قوی است و تقریباً به طور کامل تفکیک می‌شوند.

۳ گزینه ۱ ☆
 چون در آب به صورت کاملاً مولکولی حل می‌شود و تفکیک یونی نمی‌شود.

۴ گزینه ۲ ☆
 اول باید معادله واکنش را نوشت و آن را موازن کرد:

روش اول:

$$? \text{mol Ca(OH)}_2 = 0,3 \text{mol Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \times \frac{3 \text{mol Ca(OH)}_2}{1 \text{mol Ca}_3(\text{PO}_4)_2} = 0,6 \text{mol Ca(OH)}_2$$

روش دوم:

$$\frac{3\text{Ca(OH)}_2}{x \text{ mol}} \sim \frac{\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2}{0,3 \text{ mol}} \quad x = 0,6 \text{ mol Ca(OH)}_2$$

۵ گزینه ۱ ☆
 روش اول:

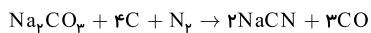
$$\frac{\text{Zn}}{0,65\text{g}} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{ZnCl}_2 + \frac{\text{H}_2}{\text{ml}}=?$$

$$0,65\text{g Zn} \times \frac{1 \text{ mol Zn}}{65 \text{ g Zn}} \times \frac{1 \text{ mol H}_2}{1 \text{ mol Zn}} \times \frac{22400 \text{ ml}}{1 \text{ mol H}_2} \Rightarrow 224 \text{ ml H}_2$$

روش دوم: تستی: در این روش برای معلوم و مجهول، تناسب‌های مناسب انتخاب کرده و مساوی قرار می‌دهیم.

$$\frac{\text{گرم}}{65} = \frac{\text{ملی لیتر}}{22400 \times 1} \Rightarrow \frac{0,65\text{g}}{65 \times 1} = \frac{\text{ml}}{22400 \times 1} \Rightarrow \text{ml} = 224$$

۶ گزینه ۲ ☆

۷ گزینه ۱ ☆

انحلال گازها در آب، با کاهش دما و افزایش فشار بیش تر می‌شود.

۸ گزینه ۴ ☆

در ساختارهای لوویس، هسته و الکترون‌های لایه‌ی درونی به وسیله‌ی نماد شیمیایی عنصر و پیوندهای کوالانسی به وسیله‌ی جفت نقطه‌ها یا خط‌های کوتاه نشان داده می‌شوند. جفت الکترون‌های نایوندی را به وسیله‌ی جفت نقطه‌هایی در کنار نشانه‌ی شیمیایی عنصر نمایش می‌دهند.

۹ گزینه ۱ ☆

نام ترکیب‌های S_2O_3 , S_2Cl_2 , CS_2 , $\text{S}_2\text{Cl}_2\text{O}_2$ با استفاده از پیش‌وند عبارت است از: «دی گوگرد دی سولفید، کربن دی سولفید، تتراؤگوگرد تترانیترید و دی نیتروژن دی اکسید». همان طور که مشاهده می‌شود تنها در S_2Cl_2 از نام کامل عنصرها (گوگرد و کلر) استفاده شده، اما در سایر گزینه‌ها از ریشه‌ی نام عنصرها («سولف» در کربن دی سولفید، «نیتر» در تتراؤگوگرد تترانیترید و «اکس» در دی نیتروژن دی اکسید) استفاده شده است.

۱۰ گزینه ۳ ☆

نام P_2O_5 ، «تترافسفر هگزا اکسید» است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، در نام گذاری این ترکیب با استفاده از پیش‌وند، از نام کامل عنصر اکسیژن استفاده نشده، بلکه از ریشه‌ی نام عنصر اکسیژن استفاده شده است.

۱۱ گزینه ۴ ☆

در ساختارهای لوویس هسته و الکترون‌های لایه‌های درونی به وسیله‌ی نماد شیمیایی عنصر و پیوندهای کوالانسی به وسیله‌ی جفت نقطه‌ها یا خط‌های کوتاه نشان داده می‌شوند.

۱۲ گزینه ۴ ☆

در مدل الکترون - نقطه‌ای رسم شده برای مولکول CH_3CN ، اتم نیتروژن اوکتت نبوده و باید یک جفت الکترون نایوندی داشته باشد.

۱۳ گزینه ۱ ☆

در مهبانگ پس از پدید آمدن ذره‌های زیراتومی مانند الکترون، نوترон و پروتون عنصرهای هیدروژن و هلیم بوجود آمدند و با گذشت زمان و کاهش دما، این گازهای تولید شده متراکم شد و مجموعه‌های گازی به نام سحابی ایجاد کرد. بعدها این سحابی‌ها سبب پیدایش ستاره‌ها و کهکشان‌ها شد.

★ ۱۴ گزینه ۴

دما و اندازه‌ی هر ستاره تعیین می‌کند که چه عنصرهایی باید در آن ستاره ساخته شود. هرچه دمای ستاره بیشتر باشد، شرایط تشکیل عنصرهای سنگین‌تر فراهم می‌شود.

★ ۱۵ گزینه ۲

$$_{\gamma}N^{3-} : e = 7 + 3 = 10, \quad {}_{12}Mg^{2+} : e = 12 - 2 = 10$$

★ ۱۶ گزینه ۲

ایزوتوپ‌های یک اتم دارای عدد اتمی یکسان (Z) و عدد جرمی (A) متفاوت هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

پس تعداد پروتون‌ها برابر است. (رد گزینه ۱ و تأیید گزینه ۳)

مجموع تعداد پروتون و نوترون را عدد جرمی می‌گویند (رد گزینه ۴)
هسته‌های ناپایدار با گذشت زمان تغییر می‌کنند. (رد گزینه ۳)

★ ۱۷ گزینه ۴

با توجه به خود را بیازمایید صفحه‌ی ۳ کتاب درسی گزینه‌ی (۴) نادرست است.

★ ۱۸ گزینه ۱

ساخت اعضای مصنوعی از کاربردهای رادیوایزوتوپ‌ها نمی‌باشد.

★ ۱۹ گزینه ۱

توده‌های سلطانی، یاخته‌هایی هستند که رشد غیر عادی و سریع دارند.

★ ۲۰ گزینه ۳

ایزوتوپ (هم مکان) برای یک اتم دارای یک خانه در جدول تناوبی هستند.

★ ۲۱ گزینه ۴

هرچه دمای ستاره بیشتر باشد، شرایط تشکیل عنصرهای سنگین‌تر فراهم می‌شود.

★ ۲۲ گزینه ۴

طبق توصیحات صفحه‌ی ۱۲ کتاب درسی، عدد اتمی، نماد شیمیابی و جرم اتمی میانگین و نام عنصر نشان داده می‌شود.

★ ۲۳ گزینه ۳

در جدول تناوبی به کمک عدد اتمی (Z) و جرم اتمی میانگین می‌توان ذره‌های زیراتومی (الکترون، پروتون و نوترون) را بدست آورد.

★ ۲۴ گزینه ۱

جرم یک ایزوتوپ کرین ۱۲ را برابر با عدد ۱۲ باید نشان داد.

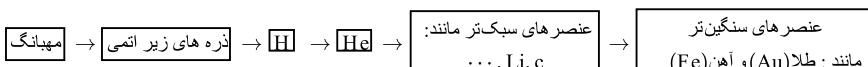
★ ۲۵ گزینه ۳

جرم پروتون و نوترون هر یک در حدود 1 amu است نه مجموع آن‌ها.

★ ۲۶ گزینه ۱

مطابق جدول ویژگی‌های ذره‌های زیراتومی صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی گزینه‌ی (۱) درست است.

★ ۲۷ گزینه ۲

★ ۲۸ گزینه ۳

برای تعیین سن اشیای قدیمی و عتیقه‌ها از ایزوتوپ C¹⁴ استفاده می‌کنند.

★ ۲۹ گزینه ۳

جدول تناوبی امروزی براساس افزایش عدد اتمی مرتب شده است.

★ ۳۰ گزینه ۱

پس از افجاعه مهیب و بوجود آمدن ذره‌های زیراتومی، عنصرهای هیدروژن و هلیم بوجود آمدند و با گذشت زمان و کاهش دما، این گازها متراکم شدند و مجموعه‌های گازی به نام سحابی را ایجاد کردند و بعد‌ها این سحابی‌ها محل پیدایش ستاره‌ها و کهکشان‌ها شد.

★ ۳۱ گزینه ۴

کیمیاگری آرزوی دیرینه بشر بوده و با پیشرفت علم شیمی و فیزیک انسان می‌تواند طلا تولید کند اما هزینه تولید آن صرفه اقتصادی ندارد.

★ ۳۲ گزینه ۲

با توجه به جدول صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی نماد نوترون به صورت ۱^۰ نوشته می‌شود.

★ ۳۳ گزینه ۴

زیرا جرم پروتون و نوترون هر یک تقریباً برابر با 1 amu است و با هم برابر نیستند.

گزینه ۴ ☆ ۳۴

هر چند نیم عمر کمتر، پایداری کمتر

گزینه ۳ ☆ ۳۵

(ت) نادرست است ابتدا عنصرهای سبک مانند: کربن و لیتیم و بعد عنصرهای سنگین تر مانند: طلا و آهن تولید شدند.

گزینه ۲ ☆ ۳۶

کربن جزو هشت عنصر فراوان تشکیل دهنده زمین نیست.

گزینه ۴ ☆ ۳۷

آهن چون از اتم ساخته شده هر مول از آن ۱ مول ($10^{23} \times 10^{23}$) اتم دارد.

$$?atom_{Fe} = 0.1\text{mol Fe} \times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ atom}_{Fe}}{1 \text{ mol Fe}} = 18.06 \times 10^{22} \text{ atom}_{Fe}$$

گزینه ۴ ☆ ۳۸

$$?molCO_2 = 13.2\text{gCO}_2 \times \frac{1\text{molCO}_2}{44\text{gCO}_2} = 0.3\text{molCO}_2$$

گزینه ۴ ☆ ۳۹

$$?atom_{Cu} = \frac{1}{2} \text{ mol} \times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ atom}}{1 \text{ mol}} = 3.01 \times 10^{23} \text{ atom}$$

گزینه ۳ ☆ ۴۰

$$?atom_{Fe} = 0.02\text{AgFe} \times \frac{1\text{molFe}}{56\text{gFe}} \times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ اتم}}{1\text{mol}} = 3.01 \times 10^{22} \text{ atom}_{Fe}$$

گزینه ۲ ☆ ۴۱

$$?atom_{Zn} = 0.1\text{molZn} \times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ اتم}}{1\text{molZn}} = 24.08 \times 10^{22} \text{ atom}_{Zn}$$

گزینه ۲ ☆ ۴۲

جرم نسبی ذرات بنیادی بر حسب واحد amu محاسبه می شود و در پروتون و نوترون و الکترون تقریباً به ترتیب ۱، ۱ و ۰ است.

گزینه ۲ ☆ ۴۳

در کاتیون ها تعداد الکترون ها کمتر از تعداد پروتون ها می باشد، پس گزینه ۲ صحیح است.

گزینه ۴ ☆ ۴۴

$$^{24}_{12}\text{Mg} \Rightarrow \begin{cases} A = N + Z \Rightarrow 24 = N + 12 \Rightarrow N = 12 \\ e^- = p^+ = 12 \end{cases}$$

گزینه ۴ ☆ ۴۵

$$82 - 36 = 46 \quad \text{نوترون} = \text{الکترون} = 36 \quad , \quad \text{پروتون} + \text{نوترون} = 10$$

گزینه ۱ ☆ ۴۶

یون های Mg^{2+} , O^{2-} , F^- هر سه دارای ۰ الکترون هستند.

گزینه ۳ ☆ ۴۷

$$^{32}_{16}\text{S} : 32 - 16 = 16$$

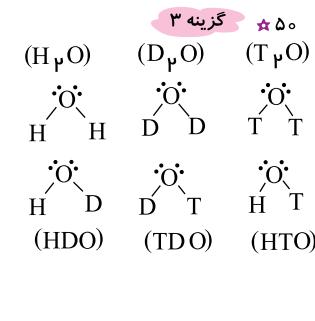
$$^{31}_{15}\text{P}^{3-} : 31 - 15 = 16$$

گزینه ۱ ☆ ۴۸

تفاوت ایزوتاپ های یک عنصر در تعداد نوترون ها و عدد جرمی آن ها می باشد.

گزینه ۳ ☆ ۴۹

تجربه نشان می دهد که ایزوتاپها خواص شیمیایی یکسانی دارند ولی برخی خواص فیزیکی وابسته به جرم آنها باهم تفاوت می کند. این تفاوت در ترکیبهای شیمیایی دارای آنها نیز مشاهده می شود.

سه ایزوتوپ هیدروژن
برای راحتی در نوشтар ایزوتوپ‌ها را نامگذاری می‌کنیم:

$^{16}_A O$: ایزوتوپ اکسیژن مورد سوال

گزینه ۴ ☆ ۵۱

از انجا که جرم پروتونها و نوترونها با هم برابر و حدوداً برابر 1 amu است می‌توان از روی عدد جرمی یک اتم، جرم آن را تخمین زد. برای مثال جرم یکی از ایزوتوپ‌های لیتیم که ۳ پروتون و ۲ نوترون دارد $(^7_3 Li)$ برابر با 7 amu است.

گزینه ۴ ☆ ۵۲

هدف از آزمون شعله، یافتن رنگی است که محلول ترکیب‌های شیمیابی فلزدار به شعله‌ی چراغ می‌دهند.

گزینه ۲ ☆ ۵۳

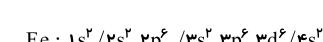
مدل پلکانی مربوط به مدل بور است.

گزینه ۲ ☆ ۵۴

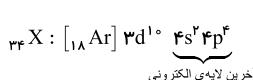
خط طیفی قرمز رنگ در طیف نشیری خطی هیدروژن در بخش مرئی، به بازگشت الکترون از تراز $3 = n$ به تراز $2 = n$ بر پایه‌ی مدل اتمی بور مربوط است.

گزینه ۱ ☆ ۵۵

آرایش الکترونی نوشtarی عناصر داده شده را رسم می‌کنیم. و تعداد الکترون‌های $3p$ و $3d$ آنها را می‌شماریم. البته با توجه به اینکه $3p$ زودتر از $3d$ پر می‌شود تراز $3d$ باید ۶ الکترون داشته باشد.

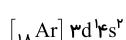

گزینه ۴ ☆ ۵۶

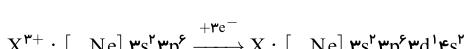
گزینه ۳ ☆ ۵۷

با توجه به صورت تست: باید به آرایش الکترونی مرتب شده‌ی اتم توجه نمود به عبارتی نحوه‌ی استقرار زیرلایه‌های دور هسته بعد از پر شدن مورد نظر است.

(آخرین زیرلایه (بیرونی) ترین زیرلایه)

گزینه ۳ ☆ ۵۸

گزینه ۳ ☆ ۵۹

آرایش الکترونی عنصر Ag به صورت $[^{47}_{Kr}] 4d^1 5s^1$ و آرایش الکترونی Ag به صورت $[^{40}_{Kr}] 4d^1$ است.

گزینه ۳ ☆ ۶۰

در مدل بور از واژه‌ی تراز انرژی استفاده شد و در مدل کواتنومی از واژه‌ی لایه‌ی الکترونی که همان عدد کواتنومی اصلی (n) می‌باشد و هر لایه‌ی اصلی شامل n زیرلایه است.

گزینه ۳ ☆ ۶۱

برای یک زیرلایه فقط n و l را می‌توان تعیین کرد.

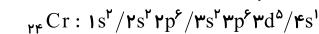
گزینه ۳ ☆ ۶۲

می‌توان از فرمول $2n^2$ استفاده نمود.

لازم به ذکر است لایه‌ی پنجم گنجایش ۵۰ الکtron دارد ولی در عناصر موجود در طبیعت در حالت پایه بیش از ۳۳ الکترون در آن قرار نگرفته است ولی گنجایش این لایه به اندازه‌ی ۵۰ الکترون است.

گزینه ۳ ☆ ۶۳

الکترون‌های موجود در زیرلایه‌ی S ، دارای $n = 1$ هستند. با توجه به آرایش الکترونی اتم این عنصر، هفت الکترون در زیرلایه‌های S وجود دارد.

گزینه ۲ ☆ ۶۴

- (آ) نادرست است. انسان اولیه با نگاه به آسمان و مشاهده ستارگان نه سیاره‌ها در پی فهم نظام و قانون مندی در آسمان بوده است.
 (پ) نادرست است. سیاره‌های مشتری، زحل، اورانوس و نپتون.

گزینه ۳ ☆ ۶۵

گزینه ۴ ☆ ۶۶

- (ب) غلط است. درون ستاره‌ها همانند خورشید در دماهای بسیار بالا و ویژه واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد.

گزینه ۳ ☆ ۶۷

مدت زمان نورافشانی ستاره \leftarrow چند میلیون سال

عناصر درون ستاره \leftarrow به دلیل دمای بالا عناظر سنگین وجود دارد.

گزینه ۱ ☆ ۶۸

- برخی از دانشمندان بر این باورند نه همه دانشمندان و گزینه‌ی (۱) نادرست است.

گزینه ۳ ☆ ۶۹

امروزه ما به فضای رویم، با عناظر مختلف در نقاط گوناگون کیهان آشنا می‌شویم و حتی دنبال یافتن زندگی در فضا می‌باشیم.

گزینه ۲ ☆ ۷۰

- گزینه‌های (آ) و (پ) نادرست‌اند. این تصویر مربوط به آخرین تصویری است که وویجر ۱ از فاصله‌ی تقریبی ۷ میلیارد کیلومتری از کره زمین گرفته است.

گزینه ۲ ☆ ۷۱

- (آ) نادرست پس از مهبانگ، با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای H و He تولید شده مجموعه‌های گازی به نام سحابی ایجاد کردند.
 (ت) نادرست دومین عنصر فراوان سازنده سیاره زمین اکسیژن است در حالی که عنصری که بعد از پیدایش هیدروژن بوجود آمده است عنصر هلیم می‌باشد.

گزینه ۲ ☆ ۷۲

گزینه ۴ ☆ ۷۳

گزینه ۳ ☆ ۷۴

$$m = 0,024 \text{ mg} \times \frac{1\text{ g}}{1000\text{ mg}} \times \frac{1\text{ kg}}{1000\text{ g}} = 24 \times 10^{-9} \text{ kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = 24 \times 10^{-9} (3 \times 10^8)^2 = 216 \times 10^7 \text{ J} \times \frac{1\text{ kJ}}{1000\text{ J}}$$

$$E = 216 \times 10^4 \text{ kJ} \quad \text{یا} \quad 2,16 \times 10^5 \text{ kJ}$$

گزینه ۲ ☆ ۷۵

روش اول:

$$1\text{ g} \times \frac{1\text{ kg}}{1000\text{ g}} = 10^{-3} \text{ kg}$$

$$?J = 360 \text{ Kg}_{\text{Cu}} \times \frac{150\text{ J}}{10^{-3} \text{ Kg}_{\text{Cu}}} = 54 \times 10^6 \text{ J}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow 54 \times 10^6 = m(3 \times 10^8)^2 \Rightarrow m = 5 \times 10^{-10} \text{ kg} \times \frac{1000\text{ g}}{1\text{ kg}} = 5 \times 10^{-7} \text{ g}$$

روش دوم:

$$\frac{1\text{ g cu}}{360 \times 1000\text{ g}} = \frac{150\text{ J}}{x} \Rightarrow x = 54 \times 10^6 \text{ J}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow 54 \times 10^6 = m(3 \times 10^8)^2 \Rightarrow m = 5 \times 10^{-10} \text{ kg} \times \frac{10^3 \text{ g}}{1\text{ kg}} = 5 \times 10^{-7} \text{ g}$$

گزینه ۴ ☆ ۷۶

$$m = 1,05 \times 10^{-5} \text{ g} \times \frac{1\text{ kg}}{1000\text{ g}} = 1,05 \times 10^{-8} \text{ kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow 1,05 \times 10^{-5} (3 \times 10^8)^2 = 9,45 \times 10^{11} \text{ J}$$

$$?g_{\text{فل}} = 9,45 \times 10^{11} \text{ J} \times \frac{1\text{ g}}{250\text{ J}} = 0,03 \times 10^{11} \text{ g} \quad \text{یا} \quad 3 \times 10^9 \text{ g}$$

$$m = ۰,۰۶۸\text{g} \times \frac{۱\text{kg}}{۱۰۰۰\text{g}} = ۶۸ \times ۱۰^{-۴}\text{kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = ۶۸ \times ۱۰^{-۴} (۳ \times ۱۰^۸)^۲ = ۶۱۲ \times ۱۰^{۱۰}\text{J}$$

$$?Kg_{\text{خی}} = ۶۱۲ \times ۱۰^{۱۰}\text{J} \times \frac{۱\text{g}_{\text{خی}}}{۳۴۰\text{J}} \times \frac{۱\text{kg}}{۱۰۰۰\text{g}} = ۱,۸ \times ۱۰^۷\text{Kg}_{\text{خی}}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{انرژی با جرم رابطه مستقیم دارد} \\ \text{موارد (آ) و (ب) و (ت) درست اند} \end{array} \right\} E = mc^2 \quad ۱\text{J} = ۱\text{kg} \cdot \text{m}^2\text{s}^{-۲}$$

(پ) نادرست است زیرا در رابطه ای اینشتن $E = mc^2$ مقدار ماده تبدیل شده به انرژی را نشان می‌دهد، یعنی اختلاف جرم مواد اولیه با فرآورده‌ها را مشخص می‌کند.

$$\text{در هر ثانیه } ۵ \text{ میلیون تن} (۵ \times ۱۰^۹\text{kg}) \text{ از جرم خورشید کاسته می‌شود و مقدار انرژی آزاد شده برابر:} \\ ۱\text{Tone} \times \frac{۱۰۰۰\text{kg}}{۱\text{Tone}} = ۵ \times ۱۰^۹\text{kg}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = ۵ \times ۱۰^۹ (۳ \times ۱۰^۸)^۲ \Rightarrow E = ۴۵ \times ۱۰^{۲۵}\text{J}$$

$$E = ۴۵ \times ۱۰^{۲۵}\text{J} \times \frac{۱\text{kJ}}{۱۰۰۰\text{J}} = ۴۵ \times ۱۰^{۲۲}\text{kJ} \quad \text{یا} \quad ۴,۵ \times ۱۰^{۲۳}\text{kJ}$$

جرم پروتون و نوترون در حدود 1amu است ولی جرم نوترون کمی بیشتر از جرم پروتون است. (جرم پروتون $1,۰۰۷\text{amu}$ و جرم نوترون $1,۰۰۸\text{amu}$)

عناصر گروههای ۱ و ۲ جدول دوره‌ای (فلزهای قلیابی و قلیابی خاکی) و همچنین گروه ۱۷ (هالوژن‌ها) و گروه ۱۸ (گازهای نجیب) را حتماً به خاطر بسپارید.

$$۱,۸\text{g}_{\text{H}_2\text{O}} \times \frac{۱\text{mol}_{\text{H}_2\text{O}}}{۱\text{g}_{\text{H}_2\text{O}}} = ۰,۱\text{mol}_{\text{H}_2\text{O}}$$

$$۳,۲\text{g}_{\text{CH}_۴} \times \frac{۱\text{mol}_{\text{CH}_۴}}{۱۶\text{g}_{\text{CH}_۴}} = ۰,۲\text{mol}_{\text{CH}_۴}$$

$$\frac{۰,۱\text{mol}_{\text{NH}_۳}}{\text{mol}_{\text{CH}_۴}} > \frac{\text{mol}_{\text{NH}_۳}}{\text{mol}_{\text{H}_2\text{O}}} > \frac{\text{mol}_{\text{H}_2\text{O}}}{\text{mol}_{\text{CH}_۴}}$$

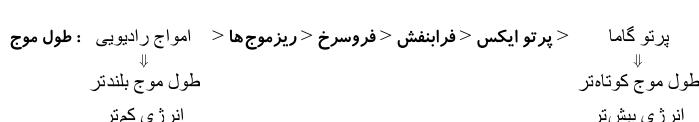
$$\boxed{\begin{aligned} \text{H}_2\text{O} &= ۲ \times ۱ + ۱۶ = ۱۸\text{g} \cdot \text{mol}^{-۱} \\ \text{CH}_۴ &= ۱۲ + ۴ \times ۱ = ۱۶\text{g} \cdot \text{mol}^{-۱} \end{aligned}} \quad \text{محاسبه جرم مولی‌های لازم:}$$

نور خورشید که سفید به نظر می‌رسد با عبور از قطره‌های آب موجود در هوای گستره‌ی پیوسته‌ای از رنگ‌ها که شامل بینهایت طول موج از رنگ‌های گوناگون است را تشکیل می‌دهد.

هرچه طول موج کوتاه‌تر، انرژی بیشتر پس طول موج و انرژی رابطه عکس دارند. (رد عبارت پ)

عبارت‌های آ، ب، و، ت، درست‌اند.

ایزوتوپ‌های یک عنصر: در خواص شیمیایی مشابه و در برخی از خواص فیزیکی وابسته به جرم مانند چگالی تفاوت دارند.

★ ۹۰ گزینه ۴

طیف‌های نشری حاصل انتقال الکترون‌ها از لایه‌های بالاتر به لایه‌های پایین‌تر می‌باشد.

★ ۹۱ گزینه ۴

هم‌مکان یا ایزوتوپ‌های یک عنصر دارای عدد اتمی یکسان و عدد جرمی متفاوت هستند. (A) و (B) و (C) که البته B و C در گزینه‌ها قرار داده نشده‌اند.

★ ۹۲ گزینه ۳

فقط (ب) تادرست است، نمونه طبیعی هیدروژن مخلوطی از سه ایزوتوپ (^1H , ^2H , ^3H) می‌باشد.
منیزیم دارای سه ایزوتوپ است و ^{12}Mg فراوان‌ترین و پایدارترین ایزوتوپ منیزیم است ($Z = 12$, $A = 24$).

★ ۹۳ گزینه ۲

گروه اول فلز قلیابی دارای ۷ عنصر و گروه دوم فلز قلیابی خاکی دارای ۶ عنصر هستند.

★ ۹۴ گزینه ۳

توجه داشته باشید که یک گاز نجیب و فلز قلیابی بعد از آن در یک دوره نخواهد بود پس رد گزینه‌های ۱ و ۳.
در گزینه‌ی (۴) Mg در دوره سوم و N در دوره دوم قرار دارند.

★ ۹۵ گزینه ۲

همه ایزوتوپ‌های منیزیم (^{12}Mg , ^{13}Mg , ^{14}Mg , ^{15}Mg) دارای عدد اتمی، یکسان می‌باشد و سایر موارد در ایزوتوپ‌ها ممکن است متفاوت باشد.

★ ۹۶ گزینه ۱

عنصری که با ^{12}M هم گروه باشد پس ^{12}Ca صحیح است.

★ ۹۷ گزینه ۳

منیزیم دارای سه ایزوتوپ ^{12}Mg , ^{13}Mg و ^{14}Mg است که درصد فراوانی ^{12}Mg بیشتر است و پایدارتر است. و جرم اتمی میانگین به جرم ایزوتوپی که فراوانی بیشتری دارد نزدیک‌تر است یعنی ^{13}Mg .

★ ۹۸ گزینه ۴

فراآوی این ایزوتوپ اورانیوم در مخلوط طبیعی کم‌تر از ۷٪ درصد است.

★ ۹۹ گزینه ۴

گاز نجیب و فلز قلیابی بعد از آن در یک دوره نیستند رد گزینه‌های ۱ و ۲.
گزینه (۳)، P و N در یک گروهند. پس گزینه (۴) صحیح است.

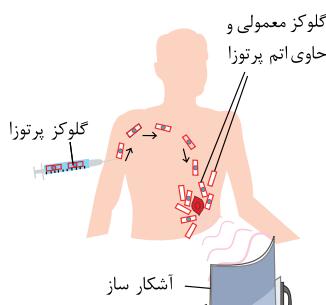
★ ۱۰۰ گزینه ۴

همگی متعلق به گروه دوم (فلز قلیابی خاکی) هستند.

★ ۱۰۱ گزینه ۲

غده‌ی تیروئید یون حاوی تکنسیم و یدید را جذب می‌کند نه خود تکنسیم.

★ ۱۰۲ گزینه ۴

★ ۱۰۳ گزینه ۴

فعال‌ترین عنصرهای فلزی در گروه اول (فلز قلیابی) و فعل ترین عنصرهای نافلزی در گروه ۷ (هالوژن‌ها) قرار دارند.

★ ۱۰۴ گزینه ۴

★۱۰۷ گزینه ۳

(ب و ت) نادرست هستند زیرا توده‌های سرطانی یاخته‌هایی هستند که رشد غیرعادی و سریع دارند. (ت) اغلب افرادی که سرطان ریه دارند سیگاری هستند نه همه افراد.

★۱۰۸ گزینه ۲

(ب) و (ت) نادرست هستند.

(ب) برای اندازه‌گیری جرم یک جسم همواره باید جرم آن جسم از دقت اندازه‌گیری ترازو بیش تر باشد.

ت) دقت باسکول‌های تنی تا 1 mg تن و دقت ترازوی زرگری تا 1 mg گرم است.

★۱۰۹ گزینه ۱

شناخته شده ترین فلز پرتوزا اورانیوم است نه تکنسیم.

★۱۱۰ گزینه ۴

★۱۱۱ گزینه ۴

جرم پروتون و نوترون در حدود 1 amu است ولی برابر نیستند بلکه جرم نوترون کمی بیش تر از جرم پروتون است.

★۱۱۲ گزینه ۳

از آنجا که جرم نوترون‌ها و پروتون‌ها با هم برابر و حدود 1 amu است می‌توان از روی عدد جرمی (A) جرم آن اتم را تخمین زد.

$$A = Z + N \Rightarrow A = 3 + 4 = 7 \text{ amu} \quad \text{(تقریباً)}$$

★۱۱۳ گزینه ۴

جدول دوره‌ای امروزی براساس افزایش عدد اتمی مرتب شده است.

★۱۱۴ گزینه ۳

چیدمان عناصر در جدول دوره‌ای برحسب افزایش عدد اتمی انجام شده است.

★۱۱۵ گزینه ۲

(ب) و (ث) نادرست‌اند.

(ب) قبل از مدلیف نیز دانشمندانی در زمینه دسته‌بندی عنصرها کارهایی انجام داده بودند.

(ث) براساس افزایش عدد اتمی مرتب شده‌اند.

★۱۱۶ گزینه ۴

در جدول تناوبی با پیمایش هر دوره از چپ به راست خواص عنصرها به طور مشابه تکرار می‌شود.

★۱۱۷ گزینه ۲

(ت) و (ث) نادرست‌اند.

(ت) موقعیت یا مکان هر عنصر در جدول دوره‌ای، شماره گروه و دوره‌ی آن را نشان می‌دهد.

ث) Rn و He در گروه گازهای نجیب هستند. (نماد شیمیایی رادون Rn)

★۱۱۸ گزینه ۲

این شکل در کتاب درسی الگویی برای نمایش یکای جرم اتمی (amu) را نشان می‌دهد. که به $\frac{1}{12}$ کربن می‌گویند و حتماً کربن که ایزوتوپ C^{12} باشد.

★۱۱۹ گزینه ۴

★۱۲۰ گزینه ۲

P → جرم جایه‌جا نوشته شده، H_2 → بار H_2 → بار H_2 → جرم H_2 مورد اشتباه وجود دارد.

★۱۲۱ گزینه ۳

$$\frac{\text{M}_1\text{F}_1 + \text{M}_2\text{F}_2}{\text{F}_1 + \text{F}_2} = \frac{(7 \times 94) + (6 \times 6)}{100} = 8,94 \quad \text{جرم اتمی میانگین}$$

★۱۲۲ گزینه ۳

$$\frac{\text{M}_1\text{F}_1 + \text{M}_2\text{F}_2 + \text{M}_3\text{F}_3}{\text{F}_1 + \text{F}_2 + \text{F}_3} = \frac{(24 \times 78,7) + (25 \times 10,13) + (26 \times 11,17)}{100} = 24,32 \quad \text{جرم اتمی میانگین}$$

★۱۲۳ گزینه ۴

عنصری که در یک گروه (ستون) قرار دارند دارای خواص شیمیایی مشابه هستند.

★۱۲۴ گزینه ۲

★۱۲۵ گزینه ۳

$$\text{?mol C} = 0,36\text{g} \times \frac{1\text{ mol}}{12\text{ g}} = 0,03\text{ mol}$$

$$?atom C = 0,04 mol \times \frac{6,02 \times 10^{23} atom}{1 mol} = 18,06 \times 10^{21} atom$$

گزینه ۳ ☆۱۲۶

(پ) و (ت) نادرست است.

(پ) نمی توان (ت) دستگاه طیف سنج نه طیف سنج جرمی.

گزینه ۱ ☆۱۲۷

نور خروشید با عبور از میان قطره های آب موجود در هوا، تجزیه می شود و خطوط پیوسته از رنگ ها را ایجاد می کند.

گزینه ۴ ☆۱۲۸

گزینه ۳ ☆۱۲۹

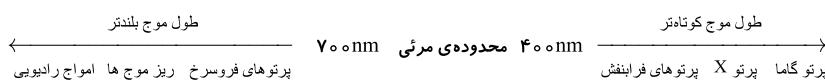
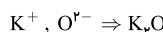
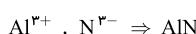
از تکنسیم (TC) برای تصویربرداری غده ای تیروئید استفاده می شود زیرا یون پدید با یونی که حاوی تکنسیم است اندازه ای مشابه دارد.

گزینه ۴ ☆۱۳۰

گزینه ۴ ☆۱۳۱

K⁺, Cl⁻, I⁻, S²⁻ و پتاسیم دارای بار یون مثبت است.

گزینه ۲ ☆۱۳۲

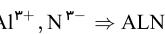
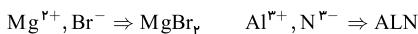
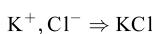

موارد (آ) و (ب) صحیح است.

گزینه ۳ ☆۱۳۴

پرتو گاما > پرتوهای فرادری > پرتوهای فرادری > ریزموچها > امواج رادیویی: طول موج

گزینه ۴ ☆۱۳۵

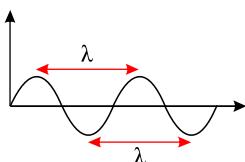
گزینه ۴ ☆۱۳۶

محدوده طول موج ۱۰^{-۱۱} تا ۱۰^{-۱۰} مربوط به پرتوهای فرادری، ریزموچها و امواج رادیویی است و محدوده طول موج ۱۰^{-۳} تا ۱۰^{-۲} متر مربوط به پرتوهای فرادری تر است. نور آبی دارای طول موج کوتاه تر و انرژی بیش تر از نور قرمز است پس شکست آن بیشتر و

گزینه ۱ ☆۱۳۷

هرچه طول موج کوتاه تر و انرژی بیش تر باشد با عبور از منشور شکست آن بیش تر است. نور آبی دارای طول موج کوتاه تر و انرژی بیش تر از نور قرمز است پس شکست آن بیشتر و انحراف بیش تری دارد.

گزینه ۲ ☆۱۳۸

گزینه ۳ ☆۱۳۹

کنترل تلویزیون امواج رنگ قرمز منتشر می کند که طول موج زیاد ولی انرژی آن کم است و هنگام برخورد با دوربین موبایل به رنگ بنشش (طول موج کوتاه، انرژی زیاد) دیده می شوند.

گزینه ۳ ☆۱۴۰

(۲) پرتو گاما طول موج کوتاه تر و انرژی بیش تر نسبت به پرتو X و فرادری دارد.

(۳) میزان انحراف نور در منشور با طول موج رابطه عکس دارد و با انرژی رابطه مستقیم دارد. هرچه طول موج کوتاه تر، انرژی بیش تر، شکست نور و انحراف بیش تر است.

بنفش > نیلی > آبی > سبز > زرد > نارنجی > سرخ: طول موج

انرژی کمتر، شکست نور بیشتر

انرژی بیشتر، شکست نور کمتر

گزینه ۴ ☆۱۴۱

هر طول موج نور کم تر، انرژی آن بیشتر است و دمای بالاتری خواهد داشت. پس:

قرمز < زرد < آبی : طول موج
 دمای قرمز 80°C ، دمای زرد 175°C ، دمای آبی 275°C \Rightarrow قرمز > زرد > آبی : انرژی و دما

گزینه ۳ ☆۱۴۲

نور سفید خورشید با عبور از قطره‌های آب موجود در هوا تجزیه می‌شود و گستره‌ای پیوسته از رنگ‌ها را ایجاد می‌کند. این گستره رنگی شامل بی‌نهایت طول موج رنگی است نه هفت موج رنگی.

هفت موج رنگی فقط مربوط به گستره‌ی مرئی می‌شود.

گزینه ۴ ☆۱۴۳

(ث) نادرست است. زیرا برای آزمون شعله باید مقداری از **محلول نمک** را با افشاره روی شعله پاشیم نه خود نمک را که جامد است.

گزینه ۲ ☆۱۴۴

ترکیب‌های حاوی مس (II) و سدیم و لیتیم دارای رنگ شعله‌های به ترتیب: سبز، زرد و قرمز هستند.

گزینه ۱ ☆۱۴۵

فرآیندی که در آن یک ماده شیمیایی با جذب انرژی از خود، پرتوهای الکترومغناطیس گسیل می‌دارد، نشر می‌گویند.

گزینه ۲ ☆۱۴۶

رنگ شعله فلز لیتیم و همه ترکیب‌های آن سرخ است و تصویر گرفته شده از خورشید با دوربین‌های حساس به پرتو فرابنفش آبی رنگ است و چون انرژی رنگ سرخ از آبی کم‌تر است، پس طول موج قرمز از آبی بیش‌تر است.

گزینه ۱ ☆۱۴۷

طول موج : سبز > زرد > قرمز
 مس (II) سدیم فلز لیتیم

گزینه ۳ ☆۱۴۸

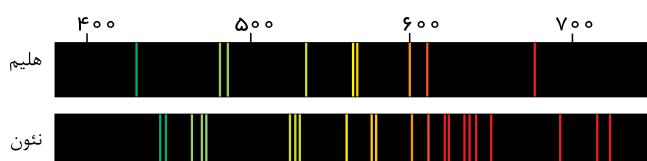
طیف نشعی خطی محدوده قرمز و آبی گستره‌ی مرئی است.

گزینه ۳ ☆۱۴۹

گزینه ۱ ☆۱۵۰

پاسخنامه کلیدی

۱ *	۲	۳۱ *	۴	۶۱ *	۴	۹۱ *	۴	۱۲۱ *	۳
۲ *	۱	۳۲ *	۲	۶۲ *	۳	۹۲ *	۳	۱۲۲ *	۳
۳ *	۱	۳۳ *	۴	۶۳ *	۳	۹۳ *	۲	۱۲۳ *	۴
۴ *	۲	۳۴ *	۴	۶۴ *	۲	۹۴ *	۳	۱۲۴ *	۲
۵ *	۱	۳۵ *	۳	۶۵ *	۴	۹۵ *	۲	۱۲۵ *	۳
۶ *	۲	۳۶ *	۲	۶۶ *	۴	۹۶ *	۴	۱۲۶ *	۳
۷ *	۱	۳۷ *	۴	۶۷ *	۳	۹۷ *	۱	۱۲۷ *	۱
۸ *	۴	۳۸ *	۴	۶۸ *	۱	۹۸ *	۳	۱۲۸ *	۴
۹ *	۱	۳۹ *	۴	۶۹ *	۳	۹۹ *	۳	۱۲۹ *	۳
۱۰ *	۳	۴۰ *	۳	۷۰ *	۲	۱۰۰ *	۴	۱۳۰ *	۴
۱۱ *	۴	۴۱ *	۲	۷۱ *	۲	۱۰۱ *	۴	۱۳۱ *	۴
۱۲ *	۴	۴۲ *	۲	۷۲ *	۲	۱۰۲ *	۴	۱۳۲ *	۲
۱۳ *	۱	۴۳ *	۲	۷۳ *	۴	۱۰۳ *	۴	۱۳۳ *	۲
۱۴ *	۴	۴۴ *	۴	۷۴ *	۳	۱۰۴ *	۲	۱۳۴ *	۳
۱۵ *	۲	۴۵ *	۴	۷۵ *	۲	۱۰۵ *	۴	۱۳۵ *	۴
۱۶ *	۲	۴۶ *	۱	۷۶ *	۴	۱۰۶ *	۴	۱۳۶ *	۴
۱۷ *	۴	۴۷ *	۳	۷۷ *	۳	۱۰۷ *	۳	۱۳۷ *	۱
۱۸ *	۱	۴۸ *	۱	۷۸ *	۱	۱۰۸ *	۲	۱۳۸ *	۲
۱۹ *	۱	۴۹ *	۳	۷۹ *	۳	۱۰۹ *	۱	۱۳۹ *	۳
۲۰ *	۳	۵۰ *	۳	۸۰ *	۳	۱۱۰ *	۴	۱۴۰ *	۳
۲۱ *	۴	۵۱ *	۴	۸۱ *	۴	۱۱۱ *	۴	۱۴۱ *	۴
۲۲ *	۴	۵۲ *	۴	۸۲ *	۴	۱۱۲ *	۳	۱۴۲ *	۴
۲۳ *	۳	۵۳ *	۲	۸۳ *	۳	۱۱۳ *	۴	۱۴۳ *	۴
۲۴ *	۱	۵۴ *	۲	۸۴ *	۳	۱۱۴ *	۳	۱۴۴ *	۲
۲۵ *	۳	۵۵ *	۱	۸۵ *	۴	۱۱۵ *	۲	۱۴۵ *	۱
۲۶ *	۱	۵۶ *	۴	۸۶ *	۴	۱۱۶ *	۴	۱۴۶ *	۲
۲۷ *	۲	۵۷ *	۳	۸۷ *	۳	۱۱۷ *	۲	۱۴۷ *	۱
۲۸ *	۳	۵۸ *	۳	۸۸ *	۳	۱۱۸ *	۲	۱۴۸ *	۴
۲۹ *	۳	۵۹ *	۳	۸۹ *	۳	۱۱۹ *	۴	۱۴۹ *	۳
۳۰ *	۱	۶۰ *	۳	۹۰ *	۴	۱۲۰ *	۲	۱۵۰ *	۱